

ΣΟΦΙΣΤΙΚΗ

ΕΚΦΩΡΑΞΗ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΗΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ

ΑΠΡΙΛΗΣ 2014

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 275

ΤΙΜΗ €1

ΤΙΜΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €2

ΟΧΙ ΣΤΟΝ
ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ
ΝΑΙ ΣΤΗΝ
ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ
MİLLİYETÇİLİĞE
HAYIR
YENİDEN
BİRLEŞMEYE
EVET

ΦΤΩΧΟΠΟΙΟΥΝ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- **Οχι στη λεηλασία του κοινωνικού πλούτου**
- **Οχι στη λιτότητα και την ανεργία**
- **Αγώνας για ανατροπή του νεοφιλελευθερισμού**

Η Αριστερά
να ηγηθεί
της Λύσης

Σελίδα 3

Sınıf Mücadelesi
ve Kıbrıs Sorunu

Sayfa 8

Η ταξική πάλη και
το Κυπριακό

Σελίδα 5

Ληλασία του κοινωνικού πλούτου

Την ίδια στιγμή που η οικονομία βρίσκεται στον αναπνευστήρα και το παζάρι παγώνει με την ημέρα, ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης αναφέρει σε συνέντευξή του στον «Φ» ότι οι μεγάλοι κίνδυνοι για την οικονομία έχουν παρέλθει. Την ίδια ακριβώς ώρα που σε συνέντευξη του Αναστασιάδη στη γερμανική εφημερίδα FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, στις 17.3.14, ο δημοσιογράφος Michael Martens, ρωτούσε αν «έχουν κατανοήσει όλοι στην Κύπρο ότι οι κυπριακές τράπεζες δεν θα διασωθούν ξανά με χρήματα των ευρωπαϊκών φορολογουμένων, αλλά ότι... θα πρέπει να ακολουθήσει μια περαιτέρω υποχρεωτική αποκοπή (κούρεμα καταθέσεων)» και ο Αναστασιάδης απαντούσε ότι... εύχεται να μην συμβεί κάτι τέτοιο.

Όσο και αν στερείται τεκμηρίωσης η δήλωση του υπουργού, η τελευταία φυσικά από τις ανησυχίες της δεξιάς διακυβέρνησης, στοχεύει όμως στο να δικαιολογήσει την πολιτική που οδήγησε στην οικονομική καταστροφή τον τελευταίο ένα χρόνο. Και προειδοποιεί ότι το μόνο που θα «...μπορούσε να ανατρέψει σχεδιασμούς, τόσο στα δημόσια οικονομικά όσο και σε σχέση με την ευρύτερη διόρθωση της οικονομίας, θα ήταν η επιστροφή στην πολιτική της ατολμίας, της αναβλητικότητας και του δογματισμού ή εάν επιτρέπαμε ποτέ να επικρατήσουν οι φωνές του λαϊκισμού και των συνθημάτων». Έτσι, το ξήλωμα του τραπεζικού συστήματος της Κύπρου μέσα από το κούρεμα των καταθέσεων που οδήγησε στο κλείσιμο της Λαϊκής Τράπεζας και όλα όσα το συνόδευαν, είναι τολμηρή πολιτική, και η κριτική αυτής της πολιτικής λαϊκισμός και συνθήματα. Το ίδιο

είναι και οι χαρακτηρισμοί της φυγάδευσης δισεκατομμυρίων στα πρόθυρα του κουρέματος σαν έγκλημα που απαιτεί τιμωρία. Λαϊκισμός και συνθήματα. Όπως και η απαίτηση για μάζεμα των περισσότερων από 6 δις που 22 μεγαλοκεφαλαιοκράτες χρωστούν στον φόρο εισοδήματος. Στο όνομα μιας αφηρημένης επανεκκίνησης της οικονομίας σε κάποιο ακαθόριστο μέλλον, οι εκπρόσωποι του κεφαλαίου έχουν προχωρήσει σε γενική επίθεση σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με στόχο δήθεν τη διόρθωση για επανεκκίνηση. Αντί όμως

διόρθωση και επανεκκίνηση, αυτό που παρακολουθούμε είναι μια γενική καταστροφή. Τίποτε δεν είναι τυχαίο.

Με την εισαγωγή των μνημονίων στην Ελλάδα, είχαν εγκριθεί 110 δις για βοήθεια τον Μάιο του 2010 και άλλα 130 δις τον Οκτώβριο του 2011. Όσο και αν δεν έχει ακόμα εισπραχθεί από τη χώρα το σύνολο του ποσού, θα ανέμενε κάποιος μια έστω μερική αντιστροφή της κατάστασης. Όμως, τα πακέτα βοήθειας είναι ποσά που στο μεγαλύτερό τους

μέρος δίνονται για να επιστραφούν τα δανεικά στις ευρωπαϊκές τράπεζες. Με ελάχιστο μέρος τους να διοχετεύεται για σκοπούς ανάπτυξης. Διασώζουν το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα και αφήνουν τις κοινωνίες, του νότου προς το παρόν, να καταρρέουν. Και δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετικά. Δεν θα ήταν ποτέ δυνατόν οι γερμανικές τράπεζες να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας για να μπορέσει αυτή να ανταγωνιστεί τη... γερμανική βιομηχανία. Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας ή

φταίνε οι τράπεζες για την κρίση, ούτε η τεράστια, απίστευτη, χωρίς ιστορικό προηγούμενο συσσώρευση πλούτου στο κέντρο και φτώχειας στην περιφέρεια. Φταίνε οι καταχρήσεις και η ασυδοσία μας. Καθώς επίσης και η τεμπελιά μας.

Δεν έχουν ανάγκη καμιά τεκμηρίωση. Στατιστικά στοιχεία δείχνουν τον Έλληνα εργαζόμενο να συμπληρώνει τον πέραν των 2.100 ωρών εργασίας τον χρόνο, την ίδια ώρα που ο Γερμανός μόλις και ξεπερνά τις 1.400. Η διαφορά παραγωγικότητας της ελληνικής από τη γερμανική βιομηχανία, δεν έχει πηγή την τεμπελιά του Έλληνα εργαζόμενου, αλλά είναι αποτέλεσμα επενδύσεων από μέρος του ελληνικού κεφαλαίου που, αδύναμο μπροστά στον γερμανικό ανταγωνισμό, προτιμούσε το εύκολο κέρδος της κερδοσκοπίας σε χρηματιστηριακά παιχνίδια.

Στα όσα όσα ξεπουλούν δημόσιο πλούτο που έτσι και αλλιώς είναι αδύνατο να κοστολογηθεί. Με... πρότυπο την ιδιωτική διαχείριση των τραπεζών παγκόσμια, έβαλαν πλήρη για εξυγίανση των δημόσιων οργανισμών. Για να καταστούν... βιώσιμοι όπως και ο υπόλοιπος ιδιωτικός τομέας.

Όλες τους οι κινήσεις, από το ξεκίνημα των μνημονίων, οδηγούν σε χειροτέρευση όλων των οικονομικών δεικτών. Έχοντας χάσει κάθε ελπίδα ότι μπορούν να επαναφέρουν την ήπιο στην προ της κρίσης κατάσταση, οι εκπρόσωποι του νεοφιλελευθερισμού προβαίνουν ανοικτά σε όσο μεγαλύτερη ληλασία του κοινωνικού πλούτου μπορούν, πιστεύοντας ότι μπορούν να μείνουν ατιμώρητοι.

Σωτήρης Βλάχος

ΟΧΙ στις εκποιήσεις πρώτης κατοικίας

Η προοπτική των εκποιήσεων, ο διωγμός οικογενειών από την πρώτη τους κατοικία, όχι μόνο παραμένει στην καθημερινή ατζέντα του τραπεζικού συστήματος, αλλά ολοένα και περισσότερο φαίνεται να μετατρέπεται σε κεντρικό στοιχείο της πολιτικής τους. Ακολουθώντας παρόμοια κίνηση της Τράπεζας Κύπρου, ο Συνεργατισμός προχωρεί στη στελέχωση μονάδας διαχείρισης προβληματικών δανείων. Στόχος θα είναι σε πρώτη φάση όλα τα δάνεια τα οποία υπερβαίνουν τις €200 χιλιάδες και παρουσιάζουν 180 ημέρες καθυστέρηση. Τα δάνεια όμως αυτής της κατηγορίας ανέρχονται ήδη στο 45% των συνολικών, αγγίζοντας τα €5,5 δις, και η μεγάλη τους πλειοψηφία είναι οικιστικά με εγγυήση την πρώτη κατοικία του δανειζόμενου. Φανερά πια η κυπριακή οικονομία και κοινωνία αντιμετωπίζουν συνθήκες έκτακτης ανάγκης που επιβάλλουν ανάλογα μέτρα. Το ζήτημα είναι προς ποια κατεύθυνση θα στραφούν τα μέτρα αυτά.

Η δηλωμένη πρόθεση της διοίκησης του Συνεργατισμού για κίνηση νομικών διαδικασιών εναντίον του κάθε ενός από τους οφειλότες, μετά τη διερεύνηση των δυνατοτήτων για αποπληρωμή, δείχνει ότι επιλέγουν την πολιτική της κοινωνικής καταστροφής. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να χαρακτηρίσεις μια πολιτική που οδηγεί σε κοινωνία με ξεσπιτωμένες οικογένειες, ειδικά όταν αυτό γίνεται μαζικό φαινόμενο. Όσο και αν δηλώνεται ότι ο

Συνεργατισμός έχει πρόθεση να προτείνει στους πελάτες του λύσεις αναδιάρθρωσης των δανείων ώστε να καταστούν βιώσιμα και εξυπηρετούμενα, πόσο αντίκρισμα μπορεί να έχει μια τέτοια πρόθεση όταν η ανεργία καλπάζει και τα εισοδήματα των νοικοκυριών συρρικνώνονται με δραματικό τρόπο; Όσο και αν δηλώνουν πρόθεση για μια προσέγγιση πιο ανθρωποκεντρική από αυτήν που υιοθετούν οι εμπορικές τράπεζες, η υπαγωγή τους κάτω από τον έλεγχο της Τρόικας, κάνει κάτι τέτοιο ιδιαίτερα αμφίβολο. Όταν μάλιστα μιλούν οι σκληροί αριθμοί της οικονομίας -για να χρησιμοποιήσουμε την αγαπημένη φράση όλου του μετώπου που συντονισμένα ξηλώνει τις κατακτήσεις και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων- πρέπει στην πράξη να δείξεις πώς μπορεί να γίνει δυνατή μια πιο ανθρωποκεντρική πολιτική.

Τα περισσότερα από τα 6 δις ευρώ που 22 μεγαλοεπιχειρηματίες χρωστούν, αποτελούν ένα τεράστιο ποσό που η είσπραξη του θα παρείχε μεγάλες δυνατότητες για ανθρωποκεντρική πολιτική. Ο επαναπατρισμός τεράστιων ποσών που έχουν μεταφερθεί στο εξωτερικό θα ήταν σημαντική ένεση κάτω από τις συνθήκες. Ένα τέτοιο εγχείρημα δεν θα είναι ιδιαίτερα εύκολο στη νεοφιλελεύθερη περίοδο που παρέχει σχεδόν απεριόριστες δυνατότητες στο κεφάλαιο να κινείται παντού. Θα μπορούσε όμως μια βαριά κλιμακωτή φορολόγηση

αυτού του ποσού, να επιφέρει έσοδα όχι χαμηλότερα από τα έσοδα που θα επέφερε στο κράτος η ιδιωτικοποίηση των ΑΤΗΚ, ΑΗΚ και Αρχής Λιμένων.

Η τεράστια κτηματική περιουσία της Εκκλησίας δεν μπορεί να παραμείνει ανέπαφη, ιδιαίτερα κάτω από τις συνθήκες έκτακτης ανάγκης που βιώνει σήμερα η κυπριακή οικονομία. Σύμφωνα με ποια ηθική, χριστιανική ή άλλη, μπορούν να βρεθούν οικογένειες ξεσπιτωμένες, αλλά αποτελεί ιεροσυλία η κατάσχεση της εκκλησιαστικής περιουσίας; Δεν υπάρχουν στοιχεία που να μας επιτρέπουν να υπολογίσουμε το μέγεθος αυτής της περιουσίας, αλλά είναι πολύ πιθανόν η δήμευσή της, χωρίς καμιά άλλη κρατική ενέργεια, να επέφερε έσοδα όχι μικρότερα από το ξεπούλημα χιλιάδων υποθηκωμένων σπιτιών.

Είναι αλήθεια ότι όταν οι αριθμοί μιλούν, δεν μπορείς να τους αγνοείς. Το ζήτημα είναι ποιες επιλογές να είναι οι λύσεις σου. Οι κυβερνώντες επέλεξαν τον δρόμο της συντριβής των μη προνομιούχων αφήνοντας τα «άνω» δώματα της κοινωνίας ανέπαφα. Δημιουργώντας, όμως, έτσι συνθήκες μεγάλης κοινωνικής αναταραχής με ό,τι αυτό εξυπακούει.

Σωτήρης Βλάχος

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

Φορολογική αμνηστία

Νέα φορολογική αμνηστία εισηγείται η ΟΕΒ, ως μέτρο ανάκαμψης της οικονομίας. Η τελευταία φορολογική αμνηστία έγινε επί διακυβέρνησης Τάσου, μέσα σε συνθήκες τότε ανάπτυξης και πλήρους απασχόλησης, γεγονός που πέρασε χωρίς οποιεσδήποτε αντιδράσεις. Να υπενθυμίσουμε ότι το θέμα εξετάστηκε και από την κυβέρνηση και την Τρόικα το περασμένο καλοκαίρι και αποκλείστηκε γιατί θα προκαλούσε το λαϊκό αίσθημα. Υπολογίζεται ότι 50 και πλέον δις ευρώ βρίσκονται από Κύπριους στο εξωτερικό, δισεκατομμύρια που στη συντριπτική τους πλειοψηφία βγήκαν αφορολόγητα αλλά και πολλά από αυτά βγήκαν και παράνομα την περίοδο του κουρέματος τον περασμένο Μάρτη.

Αντί φορολογικής αμνηστίας, θα μπορούσε η κυβέρνηση να είχε την πολιτική βούληση να κινηθεί αποφασιστικά και να φορολογήσει όλον αυτό τον πλούτο που βρίσκεται στο εξωτερικό. Τρόποι για να εντοπιστούν όλα αυτά τα λεφτά υπάρχουν πάρα πολλοί, όπως και τρόποι για να αναγκαστούν οι κάτοχοί τους να πληρώσουν τουλάχιστον τον φόρο που υποχρεούνται σύμφωνα με το νόμο. Η φορολόγηση και μόνο αυτών των κεφαλαίων μπορεί να αποφέρει τεράστια έσοδα για το κράτος, ίσως και πέραν των 10 δις ευρώ, ποσό που θα έλυσε ουσιαστικά το δανειακό πρόβλημα του κράτους και θα το απάλλαζε από τη μέγγενη των δανειστών της και των μνημονίων.

Αυτό που είναι άξιο απορίας είναι γιατί τα κόμματα και δη της Αριστεράς δεν πιέζουν προς αυτή την κατεύθυνση, παρά μόνον ακόμα και τη λίστα των 5 χιλιάδων και πλέον ονομάτων που κατέχουν η Κεντρική Τράπεζα και η Βουλή (ονόματα που φυγάδευσαν κεφάλαια μέσα στο κούρεμα) την έχουν στα συρτάρια και επιλεκτικά διαρρέουν κάποια από αυτά στον Τύπο και όποτε υπάρχει κάποια σκοπιμότητα.

Το μέγα σκάνδαλο

Το μέγα σκάνδαλο που συγκλόνησε την Κύπρο την τελευταία περίοδο και οδήγησε την οικονομία στην κατάρρευση ήταν ο τρόπος που διαχειρίστηκαν δισεκατομμύρια ευρώ οι δύο μεγάλες τράπεζες του τόπου, αφήνοντας μια τεράστια τρύπα πέραν των 27 δισεκατομμυρίων ευρώ. Επίσης, το κούρεμα των καταθέσεων ήταν αυτό που έδωσε και τη χαρακτηριστική βολή τόσο στο τραπεζικό σύστημα όσο και στην οικονομία γενικότερα. Η κυβέρνηση μπροστά στα εκβιαστικά διλήμματα του Γιούρογκρουπ θα έπρεπε να κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης και να προχωρήσει σε έλεγχο του τραπεζικού συστήματος δεσμεύοντας τις καταθέσεις για όσο χρόνο χρειαζόταν μέχρι η οικονομία να έβρισκε τα πόδια της. Με δημόσιο έλεγχο του τραπεζικού συστήματος και σχεδιασμό θα μπορούσε η οικονομία να ορθοποδήσει. Αντίθετα, με το κούρεμα εξανείστηκε όποια εμπιστοσύνη απέμεινε προς το τραπεζικό σύστημα.

Την επόμενη περίοδο, αντί η κυβέρνηση να βγάλει στο φως όλα όσα οι τραπεζίτες λεηλάτησαν τα τελευταία χρόνια και όσους αυτά τα χρόνια αλλά και πρόσφατα έβγαλαν αφορολόγητα δισεκατομμύρια στο εξωτερικό και να τους οδηγήσει στη δικαιοσύνη, βλέπουμε όλες της τις προσπάθειες να στρέφονται στην υπόθεση της επένδυσης από το ταμείο συντάξεων της ΣΥΤΑ στη Δρομολαζιά, γνωστό έκτοτε ως σκάνδαλο της Δρομολαζιάς.

Συνεπικουρούμενη η κυβέρνηση από όλα τα μέσα ενημέρωσης, για μια ολόκληρη περίοδο πέραν των έξι μηνών, απασχολούσε την κοινωνία με την υπόθεση αυτή και κύρια για την εμπλοκή δήθεν υψηλόβαθμων στελεχών της Αριστεράς σε ένα σκάνδαλο στο οποίο μπορεί να χάθηκαν σε μίζες μπορεί και όχι, δύο-τρία εκατομμύρια. Πριν ένα μήνα περίπου έρχεται το δικαστήριο να απαλλάξει ουσιαστικά τα στελέχη της Αριστεράς, αφού αποφάνθηκε ότι δεν στοιχειοθετείτο υπόθεση. Τελικά απέτυχε η κυβέρνηση πρωτοστατούντος του πρωτοπαλίκαρου της (βλ. Χάσιος) να καταδικάσει τα στελέχη του ΑΚΕΛ και να αμαυρώσει το ίδιο το κόμμα στα μάτια των μαζών. Πέτυχε όμως κάτι ίσως πιο σημαντικό. Να αποπροσανατολίξει για μήνες την κοινή γνώμη από το κατά παρασάγγας πιο σοβαρό σκάνδαλο των τραπεζών και των φυγάδων των δις ευρώ, αλλά και από το κόστος που είχε το καταστροφικό για την οικονομία κούρεμα των καταθέσεων.

Η Αριστερά να ηγηθεί της Λύσης

Αυτό που άλλαξε δραματικά την όλη προσέγγιση του Κυπριακού μετά από 30 ολόκληρα χρόνια στασιμότητας και απογοήτευσης (περίοδος 1974 – 2004) και έδωσε ξανά ελπίδες για επανένωση των δύο κοινοτήτων ήταν η εξέγερση των Τουρκοκυπρίων και η ανατροπή του Ντενκτάς, μαζί και οι δραματικές εξελίξεις στην Τουρκία με τον Ερτογάν στην εξουσία και με νέες προσεγγίσεις για τη συμπεριφορά και το μέλλον της Τουρκίας.

Αν οι εξελίξεις στο Βορρά ακολουθούσαν από ανάλογες και στο Νότο και δεν κυριαρχούσαν ο σκεπτικισμός και η αλαζονεία που τροφοδοτούσε η μεγάλη ανάπτυξη της οικονομίας και τα οφέλη που προσκόμιζε ο Νότος σαν το μόνο αναγνωρισμένο διεθνώς κράτος, ήδη θα μιλούσαμε για μια δεκαετία επανένωσης και ειρηνικής συμβίωσης χωρίς στρατοπέδματα, στρατούς και οδοφράγματα. Ήταν η περίοδος που η Αριστερά του Νότου απέτυχε να παίξει τον καταλυτικό και ιστορικό της ρόλο ως η δύναμη που μπορούσε να κινητοποιήσει τις μάζες να ενώσουν τη φωνή και τη δράση τους με αυτή των Τ/κυπρίων.

Τη δεκαετία που μας πέρασε μεσολάβησε και η διακυβέρνηση από την Αριστερά, όμως και αυτή η πενταετία σαπαταλήθηκε άδοξα σε ατέρμονες συζητήσεις και ροκάνισμα του χρόνου, παρά την τεράστια δυναμική που δημιούργησε την πρώτη περίοδο η άνοδος του Χριστόφια, χάνοντας η κυβέρνηση μια τεράστια ευκαιρία για τη λύση, αφού και στην άλλη πλευρά στην ηγεσία των Τ/κυπρίων βρισκόταν ο Ταλάτ.

Την τελευταία περίοδο μια σειρά παράγοντες κάνουν όλο και πιο πιεστική και επιτακτική την ανάγκη της λύσης. Η κατάρρευση της οικονομίας του Νότου μαζί και με την κρίση που μαστίζει το Βορρά, η ανεύρεση των υδρογονανθράκων και η ανάγκη διεθνώς για αξιοποίησή τους, κάνουν το διεθνή παράγοντα (Αμερική, Ευρώπη, Τουρκία) να σπρώχνουν για τη λύση, αλλά και στο εσωτερικό της Κύπρου όλο και πιο πολύ παράγοντες και οργανωμένα σύνολα βλέπουν την αναγκαιότητα και τα οφέλη από μια λύση του Κυπριακού.

Ο Αναστασιάδης, παρότι είναι ο άνθρωπος που ηγήθηκε του στρατοπέδου του ΝΑΙ στο δημοψήφισμα, ανάλωσε τον πρώτο χρόνο της προεδρίας του σε τακτικισμούς έχοντας να αντιμετωπίσει και να ισορροπήσει και αυτός όπως και ο προκάτοχός του με τα βαρίδια του ΔΗΚΟ. Παρά το γεγονός ότι εδώ και ένα μήνα ο Αναστασιάδης απαλλάχτηκε το ΔΗΚΟ από τους κόλπους της κυβέρνησης, εντούτοις συνεχίζει

να χρονοτριβεί και να αποφεύγει να δώσει μια σαφή κατεύθυνση και επιτάχυνση στις συνομιλίες προσπαθώντας ακόμα να θωπεύει τους απορριπτικούς ότι δεν αποδέχεται ούτε χρονοδιαγράμματα ούτε και επιδιαιτησίες -τα σλόγκαν που πρωτοσέβριβε ο Τάσος και υιοθέτησε μετά και ο Χριστόφιας. Το ίδιο και αυτός όπως και ο προκάτοχός του ξεκινά τις συνομιλίες από

το μηδέν και αναλώνει τρεις μήνες για ένα ανακοινωθέν, χρόνος που θα ήταν υπεραρκετός για τη λύση του προβλήματος αν υπήρχε η πολιτική βούληση και η ανάλογη αποφασιστικότητα.

Μπορεί όλοι οι παράγοντες (εσωτερικά και εξωτερικά) να πιέζουν για λύση σήμερα όσο ποτέ προηγούμενα. Αυτό όμως που απουσιάζει για την ώρα σε σχέση με την περίοδο του 2003-4, είναι η κίνηση και η δράση του κόσμου όπως την είδαμε με τις μαζικές διαδηλώσεις των Τ/κυπρίων, αλλά και το μαζικό συναπάντημα και ακάλιασμα με το άνοιγμα των οδοφραγμάτων.

Αυτό το καθήκον της ενεργοποίησης και της δράσης των μαζών πέφτει στους ώμους της Αριστεράς. Η Αριστερά σήμερα κάτω από τα νέα δεδομένα μπορεί και έχει την ευκαιρία να δώσει με αποφασιστικότητα και ειλικρίνεια τη μάχη της λύσης και να αντιστρέψει το αρνητικό κλίμα που δημιούργησε με τις αποφάσεις της το 2004 και τις παλινωδίες της διακυβέρνησης Χριστόφια.

Η στήριξη που δίνεται σήμερα στη νέα διαδικασία που έχει ξεκινήσει για τη λύση είναι σημαντική, αλλά όχι αρκετή.

Η Αριστερά πρέπει να μπει μπροστά και να ηγηθεί της λύσης χωρίς τους σκεπτικισμούς και τις παλινδρομήσεις του παρελθόντος. Πρέπει άμεσα να ξεκινήσει μια καμπάνια εξήγησης για τα οφέλη της λύσης και κινητοποίησης των μαζών, αναπτύσσοντας κοινή δράση με τις αντίστοιχες οργανώσεις του Βορρά, δράσεις που θα δημιουργήσουν τεράστια δυναμική υπέρ της λύσης και θα περιθωριοποιήσουν δυνάμεις που σήμερα προσπαθούν να δυνამίσει την προοπτική της επανένωσης.

Οι μαζικοί κοινοί αγώνες Ε/κυπρίων και Τ/κυπρίων και η δυναμική που θα αναπτύξουν μπορούν να συμπαρασύρουν και τις δυο ηγεσίες -του Βορρά και του Νότου- και να τις σπρώξουν μακριά από τακτικισμούς και ροκάνισμα του χρόνου. Αλλά και το πιο σημαντικό, θα εγγραφούν την εφαρμογή και λειτουργικότητα της λύσης, μπαίνοντας φραγμός σε κάθε προσπάθεια ή απόπειρα για να τορπιλιστεί η νέα επανενωμένη Κύπρος όπως θα έχει συμφωνηθεί.

Η «Νέα Ελλάδα» βρίσκεται μπροστά μας, οι δούλοι της τη χαιρετούν!

Τι είναι αυτό που ενοποιεί ένα τόσο σύνθετο και ετερόκλητο σύμπλεγμα σκόρπιων διατάξεων όπως αυτές που συμπεριλαμβάνονται στο λεγόμενο «πολυνομοσχέδιο» (ουσιαστικά 4ο Μνημόνιο); Ποια είναι η βασική λογική που διέπει ένα πολυνομοσχέδιο που εμπεριέχει αλλαγές από τον χρηματοπιστωτικό τομέα, την ενέργεια, τον τουρισμό, την τιμή του νερού μέχρι και τις αγορές τσιμέντου, του φαρμάκου, του γάλακτος, του ψωμιού, του βιβλίου, τα περίπτερα ενώ παράλληλα ανασύρει από την εποχή του μεσαίωνα μέτρα που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις γυρνώντας πίσω από την εποχή των αντισυμβαλλόμενων «εργάτη – εργοδότη», εφαρμόζοντας σε τομείς του δημοσίου τα γραφεία/εταιρίες ενοίκιασης εργαζομένων;

Μετά από δυο εβδομάδες αλλεπάλληλων και σφοδρών συγκρούσεων για το γάλα στα τηλεπαράθυρα και στο εσωτερικό της συγκυβέρνησης, ψηφίζεται «νύχτα» ένα Πολυνομοσχέδιο με σκληρά και βαθιά αναδιρθρωτικά χαρακτηριστικά στρατηγικότατου τύπου που σαρώνει το «κάτω 80%» της ελληνικής κοινωνίας. Για το τεράστιο περιεχόμενο του πολυνομοσχεδίου και τις επιπτώσεις στο σύνολο της κοινωνίας μπορούν δικαιολογημένα να ειπωθούν πολλά και από διάφορες σκοπιές. Παρακάτω παρατίθενται ορισμένες σκέψεις για μερικά στοιχεία που διέπουν τον χαρακτήρα και την «εργαλειοθήκη» του πολυνομοσχεδίου. Οι μηχανισμοί του ανταγωνισμού έρχονται να κρίνουν κυριολεκτικά τα πάντα. Από την πρώτη μέχρι και την τελευταία διάταξη του πολυνομοσχεδίου διαφαίνεται το συγκεκριμένο «άγχος». Από τον κλάδο της αρτοποιίας και της κτηνοτροφίας μέχρι τους κλάδους της ενέργειας και των τραπεζών εμφανίζεται συνεχώς η ξύλινη ρητορική περί «άρσης εμποδίων», κατάργησης περιορισμών, απελευθέρωσης τιμών, συναλλαγών, δεκάδων επαγγελματιών και αγορών, στήριξης της «ελεύθερης αγοράς», ώθησης του ανταγωνισμού κοκ.

Δεν είναι τυχαίο πως ελάχιστα αν παρακολουθούσε κανείς τις τοποθετήσεις της συγκυβέρνησης στην ολομέλεια της βουλής, θα εντόπιζε συνεχώς ιδεολογικού τύπου ανάκατες αναφορές για την κοινωνία του ατομικού συμφέροντος, για το δημόσιο συμφέρον ως άθροισμα ατομικών επιτυχιών και «σκληρής δουλειάς», για τους δεξιούς βουλευτές που όταν ήταν φοιτητές επέλεξαν να γυρίσουν την πλάτη στην παντοκρατορία της αριστεράς και τάχθηκαν στις δυνάμεις της ΔΑΠ, για την αρχαία ελληνική κοινωνία ως κοινωνία των ατόμων κοκ. Η κυβέρνηση φορώντας το «ράσο» των αγορών, απορρυθμίζει οτιδήποτε φαινόταν ενοχλητικό και «επενδυτικά απωθητικό» για τη διαδικασία συσσώρευσης κέρδους. Γκρεμίζει τα ενοχλητικά εμπόδια και αναθερμαίνει τους μηχανισμούς εκκαθάρισης και μαζικής απαξίωσης μερίδων του κεφαλαίου που αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στα νέα «μέσα ποσοστά κέρδους» που αρχίζει να εμφανίζει η ελληνική αστική τάξη. Πάνω στα συντρίμια της εργασίας, ξεδιαλέγονται μια και καλή οι νικητές από τους ηττημένους του ελεύθερου ανταγωνισμού στα νέα πεδία κερδοφορίας που ανοίγονται. Αυτή τη φορά τα γραφεία ευρέσεως εργασίας της χρυσής αυγής φοράνε το κοστούμι του κράτους και αποκτούν όλη τη άνεση χώρου που χρειάζονται.

Γίνονται νόμος και «εργασιακή τάξη» με τη βούλα. Στον νεοφιλελεύθερο φονταμενταλισμό, ο άνεργος δεν νοείται ως άτομο που χρήζει άμεσης στήριξης εξαιτίας της άθλιας οικονομικής του κατάστασης. Αντιθέτως εκλαμβάνεται ως οικονομική μονάδα «σε μετάβαση» που ασχολούνται με μη αποδοτικές δραστηριότητες και άρα «άξιος» προς απόλυση. Ο «εξορθολογισμός» του ανταγωνισμού θα έρθει να τον πειθαρχήσει, να τον ανακαταναείμει «αποτελεσματικότερα». Αυτή την φορά ως άξιο και παραγωγικό δουλοπάροικο.

Με το πολυνομοσχέδιο αυτό, οι δυνάμεις των μνημονίων ολοκληρώνουν την στοχευμένη αποδιάρθρωση και εξαφάνιση της «χοάνης των μικρομεσαίων» με το ριζισμό τους στην αρένα της «ελεύθερης αγοράς». Η μανία για μια «καθαρή κοινωνία» καπιταλιστών και προλετάρων, δίνει με τη συνολική ιδεολογική/φιλοσοφική αντεπίθεση που οι μνημονιακές δυνάμεις ξεδιπλώνουν. Το ζήτημα είναι ότι οι μικροαστοί γυρνάνε προς την Αριστερά και ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο με εργατική ηγεμονία ανοίγει διάπλάτα. Ένα μέτωπο τόσο κρίσιμο για την κοινωνική πλειοψηφία, άλλα ανταγωνιστικό με τις λογικές περί κατοχής, εθνικής υποτέλειας, «μπανανίας» κτλ.

Το χρέος ξανά στο μέλλον θα χρησιμοποιηθεί ως

θα πρέπει να εξετάζεται αποκομμένα από τις ευρύτερες αναδιρθρώσεις που συντελούνται στον ελληνικό καπιταλισμό.

Δεύτερον η ιδιωτικοποίηση των τραπεζών και η οριστική απόσυρση του κράτους, σηματοδοτεί μια σταδιακή αύξηση των απαιτήσεων για την προεξόφληση των μελλοντικών κερδών και του «δικαιώματος» του κεφαλαίου απέναντι στην μελλοντική παραγωγή πλούτου, στο μελλοντικό εισόδημα και άρα στην ίδια την ήδη απαξιωμένη εργασία. Έτσι οι εργαζόμενες τάξεις που πληρώνουν συνολικά την πιστωτική συρρίκνωση και την κρίση στο σήμερα, καλούνται να πληρώσουν εξίσου και ακόμη περισσότερο τις όποιες προσδοκίες για πιστωτική επέκταση και ανάπτυξη του ελληνικού καπιταλισμού στο μέλλον.

Δεν έχει σημασία που σε λίγο το 50% του πληθυσμού δεν θα έχει πρόσβαση στα φάρμακα, σημασία έχει πως «πουθενά αλλού στην Ευρώπη δεν θα βρούμε τόσα πολλά φαρμακεία όσα έχουμε εδώ» όπως λέει και ο Γεωργιάδης! Άρα να αρχίσουμε να τα κλείνουμε γιατί κάποια στιγμή πρέπει να «γίνουμε Ευρώπη». Λογικό επιχείρημα, καθώς οι φιλελεύθερες αυταπάτες (τύπου Άνταμ Σμίθ) περί πολλών και μικρών επιχειρήσεων όντας ανίκανες να επηρεάσουν την τιμή του παραγόμενου προϊόντος δεν βοηθάνε πλέον.

Τώρα έχουμε νέα ιδεολογικά νέφη που σου λένε πως αν το κράτος εγγυηθεί την εκκαθάριση μερικών χιλιάδων φαρμακείων και η διανομή φαρμάκου συγκεντρωθεί σε λίγα χέρια, τότε η πρόσβαση σε αυτά θα είναι φτηνότερη και άρα ευκολότερη. Επίσης δεν έχει σημασία που όσοι έχουν την τύχη να εργάζονται το κάνουν ανασφάλιστα, χωρίς ωράριο με κάτι ψίχουλα. Σημασία έχει πως αν δεν μειωθούν οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές και αν δεν ξεκινήσουμε να δου-

λεύουμε όλες τις Κυριακές, επιχειρηματικότητα και ανάπτυξη δεν θα δούμε ποτέ σε αυτόν τον τόπο. Εξίσου λογικό, για αυτό και η κυβέρνηση νομοθετεί τα δέοντα.

Όλες αυτές οι εξελίξεις δεν εγγράφονται απλώς στην «οικονομία». Η δημοκρατία ως λογική-δικαιώμα-τρόπος οργάνωσης στη μνημονιακή Ελλάδα χτυπιέται αλύπητα καθημερινά, η «εφαρμοσμένη» δημοκρατία (συνδικαλισμός, απεργίες, πορείες, συγκεντρώσεις, συλλογική οργάνωση) κοντεύουν να καταργηθούν και στην πράξη. Από το παλιό φιλελεύθερο «όλα τα δικαιώματα είναι ιερά, εκτός αν αποφασίσεις να τα χρησιμοποιήσεις» δηλαδή την δυνατότητα να χρησιμοποιήσεις το δικαίωμα, πάμε στο «σιχαινόμαι τους κομμουνιστές, τις απεργίες κτλ». Το κοινοβούλιο έχει γίνει σάπιο λογοκοπείο, όπου οποιαδήποτε δυνατότητα ουσιαστικής παρέμβασης έχει ανακληθεί. Και πάντα το ψάρι βρωμεί από το κεφάλι.

Είμαστε στο διάκενο και δεν έχει πάτο. Mind the gap

Η "Νέα Ελλάδα" βρίσκεται μπροστά μας, καιρός για Ανατροπή!

εργαλείο υποτίμησης της αξίας της εργατικής δύναμης καθώς τα δις ζημιών που θα προκύψουν από την πώληση των μετοχών του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας σε χαμηλότερες τιμές από αυτές που αγοράστηκαν κατά την διαδικασία της ανακεφαλαιοποίησης, εγγράφονται ουσιαστικά στο δημόσιο. Οι ζημιές που θα εμφανίσει το δημόσιο από την εκποίηση των τραπεζών αντικατοπτρίζουν πιθανότατα νέο μνημόνιο στο μέλλον για τους υποτελείς, είτε θα είμαστε επίσημα μέσα σε αυτό είτε όχι.

Επιπλέον, με την ιδιωτικοποίηση του 82% του ελληνικού τραπεζικού συστήματος συντελούνται δυο παράλληλες διαδικασίες που συνδέονται άρρηκτα με την απορύθμιση των εργασιακών σχέσεων και την υποτίμηση της εργασίας.

Πρώτον, οξύνεται ο ανταγωνισμός, η εγχώρια και διεθνής κινητικότητα του κεφαλαίου με άρση οποιασδήποτε δημόσιας «ρήτρας», δημόσιου ελέγχου-διοίκησης και αναδιανεμητικής πολιτικής. Γεγονός που πυροδοτεί νέες βάρβαρες πιέσεις για αύξηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας και ευελιξίας της εγχώριας μισθωτής εργασίας. Η αποθέωση των εταιριών υπονοίκιασης εργασίας (Εταιρείες Προσωρινής Εργασίας, Ιδιωτικά Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας κοκ) και ο ορισμός των εργαζόμενων ως ευέλικτο «δάνειο» προς χρήση των εταιριών, δεν

Γιώργος Σπυρόπουλος

πηγή: barikat.gr

Η ταξική πάλη και το Κυπριακό

Για να μπορέσουμε να προσεγγίσουμε πιο ορθά στο πρόβλημα που είναι ευρέως γνωστό ως «το κυπριακό» -που διαμορφώνεται από τις συγκρούσεις συμφερόντων των καπιταλιστικών χωρών- πρέπει πρώτα να απαντήσουμε τα παρακάτω ερωτήματα: πώς ήταν η έναρξη και ανάπτυξη του συνδικαλισμού στην Κύπρο; Υπήρξε ποτέ συνδικαλισμός με βάση τις τάξεις και τις εθνικότητες; Πώς αναπτύχθηκε η συνδικαλιστική διαδικασία; Κατά πόσο παίζει ρόλο η εθνικότητα των λαών που ζουν στην Κύπρο στη διαδικασία συνδικαλισμού;

Τα γεγονότα που έλαβαν χώρα στην Κύπρο, η παράταξη των λαών της Κύπρου στην ταξική πάλη ή η στάση τους μέσα στη διαδικασία σύγκλισης, οι συγκρούσεις των καπιταλιστικών χωρών στην περιοχή του μεσογειακού λεκανοπέδιου και της Μέσης Ανατολής υπήρξαν σε μεγάλο βαθμό καθοριστικά στον αγώνα των λαών της Κύπρου. Καθώς η συνείδηση για την ταξική ενότητα των λαών της Κύπρου -των Ελλήνων, Τούρκων και μειονοτήτων- ήταν ακόμα σε αρχικό στάδιο, ο διαχωρισμός των λαών με βάση την εθνικότητά τους έπαιξε σημαντικό ρόλο στον καθορισμό της μοίρας της Κύπρου.

Στις αρχές του εικοστού αιώνα, η κυπριακή οικονομία ήταν αποικία του βρετανικού καπιταλισμού και ήταν βασισμένη στη γεωργία. Συνεπώς, όπως ήταν αναπόφευκτο, και η οικονομία διαμορφωνόταν σύμφωνα με τα συμφέροντα του αποικιοκράτη. Οι περισσότεροι εργάτες με τους κανόνες του μικρής επιχειρήσεις είχαν δυνατές σχέσεις με το χωριό τους, ασχολούνταν και με τη γη και λόγω του ότι δεν υπήρχε ακόμα η συνείδηση της τάξης, εργάζονταν χωρίς να είναι οργανωμένοι σε κάποιο συνδικάτο. Έτσι, οι συνθήκες εργασίας και ο μισθός τους καθοριζόταν σύμφωνα με τους κανόνες του εργοδότη. Είτε ήταν Έλληνας, είτε Τούρκος, Αρμένιος ή Μαρωνίτης, οι συνθήκες εργασίας ήταν οι ίδιες.

Και οι συνθήκες εργασίας, αλλά και η επανάσταση της εργατικής τάξης στη Ρωσία κάνει τους Κύπριους εργάτες να σκέφτονται πως και εκείνοι μπορούν να αλλάξουν τις δικές τους συνθήκες. Έτσι, λοιπόν, κάνουν τα πρώτα βήματα της ταξικής οργάνωσης. Οι πρώτες κινήσεις προς τον συνδικαλισμό αρχίζουν παράνομα το 1922 από τους εργάτες στη Λεμεσό. Όταν στις 18 Μαρτίου 1925 συνέβη το δυσάρεστο δυστύχημα στο μεταλλείο της Φουγκάσα, οι εργάτες του μεταλλείου αρχίζουν να οργανώνονται λόγω της κακής συμπεριφοράς που δέχονται οι οικογένειες των χαμένων στο δυστύχημα. Το 1926 οι εργάτες του εργοστασίου παπουτσιών στη Λεμεσό συγκροτούν το δικό τους συνδικάτο. Μέσα στην ίδια χρονιά, στις 14 Αυγούστου 1926 ιδρύεται το Κομμουνιστικό Κόμμα Κύπρου (ΚΚΚ). Το κόμμα ιδρύεται με στόχο «να διορθωθεί το κοινωνικό και το οικονομικό επίπεδο του λαού και να προωθηθεί ο συνδικαλισμός και ο δικαίος αγώνας της εργατικής τάξης» από εργάτες που πίστευαν στον μαρξισμό και τον λενινισμό και θεωρούσαν τον εαυτό τους ως Μπολσεβίκο. Το 1928 οι τσαγκαράδες στη Λευκωσία, το 1929 οι εργάτες αμιάντου και το 1930 εργάτες από σχεδόν κάθε επάγγελμα συνεχίζουν να συγκροτούν το δικό τους παράνομο συνδικάτο. Όταν όμως ξεσπά ο ξεσηκωμός για την ένωση με την Ελλάδα στις 21 Οκτωβρίου 1931, η διαδικασία αυτή διακόπτεται. Έχουν πλέον τεθεί οι σπύροι του εθνικού διαχωρισμού και έχει σχηματιστεί η πλατφόρμα εργασίας των εθνικιστών. Παρόλα αυτά οι Τούρκοι, Έλληνες, Αρμένιοι και Μαρωνίτες εργάτες συνεχίζουν να αγωνίζονται μαζί. Όταν, όμως, κατά τις αρχές της δεκαετίας του '40 αρχίζει και το ΑΚΕΛ να υπερασπίζεται την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, διαλύεται πλέον η συνενωτική δύναμη της τάξης και τα συνδικάτα διαχωρίζονται με βάση την εθνικότητα. Δεν υπάρχει πλέον κανένα εμπόδιο μπροστά στους εθνικιστές. Έχει πλέον δημιουργηθεί η βάση για τις εθνικές συγκρούσεις, οι ηγέτες των εργατών καταπι-

έστηκαν, αυτοί που αντιστάθηκαν εξουδετερώθηκαν και όλα αυτά χρησιμοποιήθηκαν σαν υλικό στις εθνικές συγκρούσεις.

Παρόλα αυτά, οι εργάτες εξακολουθούν να γιορτάζουν μαζί την Πρωτομαγιά. Απεργούν μαζί στις 13 Ιανουαρίου 1948 σ' εκείνη τη μεγάλη απεργία στα μεταλλεία. Για πρώτη φορά σ' αυτή την απεργία βγαίνουν στην επιφάνεια οι εθνικές διαφορές. Ο δρ Κιουτσούκ, στην προσφώνησή του προς τους Τούρκους εργάτες λέει τα εξής: «Εργάτες, επιστρέψτε στην εργασία σας, απεργίες είναι για τους κομμουνιστές, μη ξεγελαστείτε και επιστρέψτε τώρα αμέσως στην εργασία σας!». Ο εθνικισμός που είναι προϊόν του αποικιοκράτη βρίσκεται εν δράσει. Η απεργία διαρκεί 4 μήνες και 4 μέρες και αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια αυτής της απεργίας περίπου εκατόν πενήντα εργάτες διώχθηκαν από τις κατοικίες που τους είχαν παραχωρηθεί από την εταιρεία μεταλλείων. Ακόμα χειρότερα, κάποιοι εξορίστηκαν επειδή θεωρήθηκαν επικίνδυνοι. Εβδομήντα έξι απεργοί εργάτες παραπέμφθηκαν στα

δικαστήρια και φυλακίστηκαν από 15 μέρες έως 24 μήνες. Παρόλα αυτά, οι εργάτες σεβάστηκαν την απόφαση της εργατικής αντιπροσωπείας και τη χαιροκρότησαν. Εξέφρασαν τα συναισθήματά τους με τα εξής λόγια: «Οι εργάτες μεταλλείου έδωσαν έναν πολύ σκληρό αγώνα. Ήταν ελάχιστα τα δικαιώματα που απέκτησαν, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι εμπειρίες που απέκτησαν θα χαρίσουν πολλά συμφέροντα σε άλλους εργάτες στο μέλλον. Οι Τούρκοι και Έλληνες εργάτες συμμετείχαν μαζί στον αγώνα, αγωνίστηκαν δίπλα-δίπλα ενάντια στους απεργοσπαστές, πολέμησαν μαζί, μάτωσαν μαζί και φυλακίστηκαν μαζί. Έζησαν και είδαν μαζί ότι ο ταξικός αγώνας πρέπει να συνεχιστεί ανεξάρτητα από το θρήσκευμα και την εθνικότητα».

Φτάνοντας στο 1955, μπορούμε να αναφέρουμε τα βασικά δικαιώματα που αποκτήθηκαν ως εξής: δικαίωμα συνδικαλισμού, απεργίας, μείωση των ωρών εργασίας από 14 ώρες σε 8 ώρες την ημέρα και σε 40 ώρες την εβδομάδα, εφαρμογή του τιμαριθμικού συστήματος, ίδρυση νοσοκομείων και φαρμακείων για εργάτες, επιδοτούμενες ημέρες γιορτών και δικαίωμα επιδοτούμενης άδειας 15 ημερών. Συγκρίνοντας μ' αυτά τα δικαιώματα, βλέπουμε ότι κατά την περίοδο του εθνικού συνδικαλισμού δεν αποκτήθηκαν πολλά δικαιώματα.

Το 1955 σηματοδότησε την έναρξη των εθνικών συγκρούσεων όπου η ΕΟΚΑ και η ΤΜΤ αποτελούσαν απειλή και ασκούσαν πίεση πάνω στους Έλληνες και Τούρκους. Παρόλα αυτά, η Πρωτομαγιά

του 1958 γιορτάστηκε ως η τελευταία κοινή Πρωτομαγιά. Ύστερα άρχισαν οι εκφοβισμοί με απειλές και μετά οι δολοφονίες των ηγετών των εργατών. Δεν αλλάζει τίποτα ούτε μετά την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, διότι το μικρόβιο του εθνικισμού εξακολουθεί να δηλητηριάζει τον ταξικό αγώνα. Ο εθνικισμός που βρικόλακισε με τη Δημοκρατία συνέχισε με τη μορφή εθνικών συγκρούσεων ως το 1974 και η κοινή δράση της τουρκικής και της ελληνικής αριστεράς καταργήθηκε. Όλα βασίστηκαν πάνω σε «προδοσία». Ήταν η περίοδος εκφοβισμού της αριστεράς.

Ως αποτέλεσμα της στρατιωτικής επέμβασης της Τουρκίας στην Κύπρο και του διαχωρισμού του νησιού, οι Τουρκοκύπριοι ίδρυσαν τα δικά τους πολιτικά κόμματα και -μας αρέσει, δεν μας αρέσει- συγκρότησαν τη δική τους Βουλή, άρχισαν να οργανώνονται σε συνδικάτα και ενώ πριν ζούσαν διάσπαρτοι, άρχισαν να ζουν σε ένα ενιαίο κομμάτι και το πιο σημαντικό είναι ότι κόπηκαν οι εθνικές συγκρούσεις. Ωστόσο, διαφοροποιήθηκαν οι απαιτήσεις των τάξεων στις δύο πλευρές, σύμφωνα με την επίσημη πολιτική της διοίκησής τους. Για παράδειγμα, ενώ η διαδήλωση στο οδόφραγμα αποτελεί κρατική πολιτική για τους Έλληνες, αυτό αποτελεί προδοσία για τους Τούρκους. Έτσι το νησί μετατράπηκε σε ένα μέρος όπου κυματίζουν πέντε σημαίες και όπου βολτάρουν οι ιμπεριαλιστές.

Ως τις αρχές του 2000 το «κυπριακό» εξακολούθησε να υφίσταται στην περιοχή ανάλογα με τις αντιφάσεις των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Ωστόσο, αυτό είχε ως συνέπεια να δηλητηριάζει τον ταξικό αγώνα στην Ελλάδα και την Τουρκία. Η τάση του καπιταλισμού για παγκοσμιοποίηση άρχισε να διαμορφώνει την περιοχή και με την εφαρμογή της «νέας τάξης πραγμάτων» η διαδικασία και οι απαιτήσεις για την ειρήνη και την εννοποίηση του νησιού βρήκαν απέναντί τους την κατανομή του νησιού ανάμεσα στην ΕΕ και τις ΗΠΑ. Ως αποτέλεσμα και της εκμετάλλευσης του Σχεδίου Ανάν και του δημοψηφίσματος από τις πολιτικές διοικήσεις, εξασφαλίστηκε να βγει ένα «όχι» από τους Έλληνες και ένα «ναι» από τους Τούρκους. Μ' αυτό τον τρόπο συνέχισε να υφίσταται η διαίρεση στο νησί και εξασφαλίστηκε η πλήρης κυριαρχία της Τουρκίας στο Βορρά.

Ισχύουν οι ίδιοι κανόνες του καπιταλισμού και στις δύο πλευρές του νησιού. Ενώ ο Νότος εξαναγκάζεται από την ΕΕ να θέσει σε εφαρμογή νεοφιλελεύθερες πολιτικές, ο Βορράς υποχρεώνεται να θέσει σε εφαρμογή επίσης νεοφιλελεύθερες πολιτικές από την Τουρκία.

Η εξεύρεση κοιτασμάτων αερίου στην Κύπρο μεγάλωσε την όρεξη των ιμπεριαλιστικών χωρών. Εκείνοι που έλεγαν χτες «εμείς δεν έχουμε κάποιο πρόβλημα ονόματι κυπριακό πρόβλημα», σήμερα καταβάλλουν προσπάθεια για να δείξουν ενδιαφέρον ή και να αποδείξουν ότι έχουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο στην Κύπρο. Σήμερα αυτό που ονομάζουν λύση είναι ουσιαστικά το έργο για το πώς θα μετατρέψουν το αέριο σε κέρδος. Αν όμως αυτό είναι το έργο τους, τότε ποιο είναι το δικό μας; Κάθε συνθήκη που αλλάζει μάς προσφέρει καινούριες δυνατότητες, πράγμα που σημαίνει δημιουργία κοινής βάσης για τον ταξικό αγώνα. Το καθήκον μας πρέπει να είναι ο σχηματισμός κοινού ταξικού προγράμματος στην Κύπρο και στεκόμενοι ενάντια στο πρόγραμμα των ιμπεριαλιστών, να μετατρέψουμε τη Μεσόγειο σε ένα σοσιαλιστικό λεκανοπέδιο.

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΝΗΜΟΝΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αδιέξοδη η συνταγή της λιτότητας

Ένα χρόνο μετά τη συμφωνία μεταξύ κυπριακής κυβέρνησης και Τρόικας για την εφαρμογή του πρώτου μνημονίου οικονομικής πολιτικής για την κυπριακή οικονομία, η ύφεση όλο και βαθαίνει, το τραπεζικό σύστημα συνεχίζει να βρίσκεται υπό κατάρρευση, οι μισθοί και στο δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα μειώνονται συνεχώς και η ανεργία ακολουθεί σταθερή ανοδική τάση. Ένα χρόνο μετά την εφαρμογή της μνημονιακής πολιτικής λιτότητας, της αναδιάρθρωσης του τραπεζικού τομέα μέσω της κατάχρησης καταθέσεων και των προδιαγραφόμενων μεταρρυθμίσεων στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικοποιήσεων των ημικρατικών οργανισμών, είναι απαραίτητη η αξιολόγηση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων των πολιτικών της Τρόικας. Η κριτική ανάλυση των επιπτώσεων της μνημονιακής πολιτικής θα πρέπει παράλληλα να συνοδεύεται από τη διαμόρφωση, υιοθέτηση και διάχυση στους αγώνες του συνδικαλιστικού κινήματος και στην κοινωνία γενικότερα, ενός εναλλακτικού οικονομικού προγράμματος εκ μέρους των αριστερών πολιτικών οργανώσεων και κυρίως του ΑΚΕΑ, το οποίο να καθοδηγεί και να ενισχύει τον αντι-μνημονιακό αγώνα στην Κύπρο σε συνεργασία και κοινή πορεία με αριστέρες πολιτικές οργανώσεις και κινήματα της Ευρώπης.

Η κρίση η οποία μαστίζει την κυπριακή οικονομία και κοινωνία δεν είναι μια συνθησιμένη, κυκλική κρίση με προσωρινό χαρακτήρα και διάρκεια. Η Κύπρος αλλά και ολόκληρη η Ευρώπη αντιμετωπίζει μια συστημική-διαρθρωτική κρίση, η οποία έχει επιρροές ριζικά όλες τις πτυχές αναπαραγωγής των καπιταλιστικών σχέσεων: οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και ιδεολογικές.

Η κρίση στην Κύπρο είναι τόσο βαθιά και προβλέπεται παρατεταμένη αν δεν υπάρξει αλλαγή στη νεοφιλελεύθερη, μνημονιακή πολιτική του κυβερνώντος μπλοκ εξουσίας, γιατί έχουν συμπίσει παράγοντες, οι οποίοι από μόνοι τους θα μπορούσαν να έχουν καταστροφικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις:

- Το ξέσπασμα της τεράστιας φούσκα των ακινήτων η οποία λειτουργήσε υποβοηθητικά για αρκετά χρόνια και για την οικονομική ανάπτυξη και τα δημόσια οικονομικά.
- Η τραπεζική κρίση η οποία κατέληξε ουσιαστικά στην κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος στην Κύπρο.

- Τα αδιέξοδα και οι στρεβλώσεις του μοντέλου ανάπτυξης που ακολουθήθηκε με αποτέλεσμα οι πηγές ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας να έχουν σχεδόν εκλείψει.
- Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην Ευρώπη και όσον αφορά τις διασυνδέσεις του κυπριακού τραπεζικού τομέα με την Ελλάδα και όσον αφορά τις επιπτώσεις της κρίσης στις εξαγωγές και στον τουρισμό.

- Οι υφεσιακές επιπτώσεις της μνημονιακής πολιτικής λιτότητας, απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων, αποδόμησης του κοινωνικού κράτους με εκτός ελέγχου οικονομικές και κοινωνικές προεκτάσεις. Οι πιο πάνω παράγοντες που οδήγησαν την κυπριακή οικονομία στην πιο βαθιά κρίση της ιστορίας της μετά το 1974 δεν είναι ανεξάρτητοι μεταξύ τους και επίσης έχουν διαφορετικό χρονικό προσδιορισμό. Κοινό τους σημείο, εν τούτοις, είναι η ταξική τους διάσταση: τα οικονομικά συμφέροντα που επενέτησαν για τον καθορισμό πολιτικών και οικονομικών αποφάσεων και μέτρων και συνδιαμόρφωσαν αυτό που μπορεί να αποκληθεί το «μοντέλο ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας» και που σήμερα βρίσκεται σε βαθιά διαρθρωτική κρίση.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 και για τρεις

δεκαετίες περίπου ο μοχλός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας ήταν ο τουριστικός τομέας. Η βιομηχανία και η γεωργία ακολουθούσαν μια πτωτική τάση, που είχε όμως αντιστάθμιση από τους τομείς των υπηρεσιών και έτσι η Κύπρος είχε ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης, χαμηλή ανεργία και τα ελλείμματα στο εμπορικό ισοζύγιο καλύπτονταν από τα έσοδα από τον τουρισμό και άλλες υπηρεσίες. Αυτή η μορφή ανάπτυξης, όμως, είχε ημερομηνία λήξης η οποία σημειώθηκε στις αρχές του 2000, με τον τουριστικό τομέα να σταθεροποιείται, και την παραγωγική βάση της οικονομίας να συρρικνώνεται. Το 2003, επί προεδρίας Τάσου Παπαδόπουλου, ως εκφραστή του τραπεζικού κεφαλαίου και των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών γενικότερα (δικηγόροι, λογιστές, συμβουλευτικά γραφεία κ.λπ.) ελήφθη μια συγκεκριμένη πολιτική απόφαση ούτως ώστε η Κύπρος να καταστεί «φορολογικός παράδεισος» με σκοπό την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων. Η επιδίωξη ήταν κυρίως ρωσικά κεφάλαια, τα οποία είχαν επιδείξει μια ανοδική τάση αρκετά χρόνια προηγουμένως, μετά τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης και στα πλαίσια της διαδικασίας «μετάβασης στον καπιταλισμό» στις χώρες της ανατολικής Ευρώπης. Έτσι, είχε ληφθεί η απόφαση ο εταιρικός φόρος να μειωθεί στο 10% από 26% που ίσχυε

συστηματικά ψηλότερα καταθετικά επιτόκια από τον μέσο όρο στην Ε.Ε. με αποτέλεσμα ένα σημαντικό μέρος των ρωσικών κεφαλαίων (30 δις ευρώ, 40% των συνολικών καταθέσεων των κυπριακών τραπεζών), να κατευθυνθεί στις κυπριακές τράπεζες.

- Η αύξηση στις καταθέσεις από ρωσικά κεφάλαια, αποτέλεσε τη βάση για τη διόγκωση του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο, το μέγεθος του οποίου έφτασε οκτώ φορές το ΑΕΠ της χώρας.
- Η αύξηση στις καταθέσεις και τη ρευστότητα των κυπριακών τραπεζών χρηματοδότησαν την αύξηση στην κατανάλωση μέσω δανεισμού, όπως επίσης χρηματοδότησαν τη φούσκα των ακινήτων. Το ιδιωτικό χρέος στην Κύπρο, το 300% του ΑΕΠ, το μεγαλύτερο ποσοστό ιδιωτικού χρέους στην Ε.Ε.

- Επίσης, η αύξηση στη ρευστότητα των τραπεζών, τους έδωσε τη δυνατότητα να επεκταθούν διεθνώς: σε μεγάλο βαθμό στην Ελλάδα, αλλά και στη Ρουμανία, Ουκρανία, Ρωσία και αλλού.
- Η πτωτική τάση στους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας, μεταποιοτική βιομηχανία και γεωργία, συνεχίζεται πιο έντονα τη δεκαετία του 2000, με αποτέλεσμα το ποσοστό συμβολής τους στο ΑΕΠ να έχει φτάσει το 6% και 2% αντίστοιχα (από τα πιο χαμηλά ποσοστά στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα όχι μόνο στην Ευρώπη αλλά και διεθνώς). Σαν αποτέλε-

προηγουμένως και αποτελούσε τον μέσο όρο στην Ε.Ε., είχε την ευθύνη για την πιο σημαντική στροφή στην πορεία της κυπριακής οικονομίας και στην κατάληξη της σημερινής οικονομικής τραγωδίας. Οι εξελίξεις στη δεκαετία του 2000 θα έπρεπε να ήταν κατά κάποιο τρόπο αναμενόμενες: μαζική εισροή κεφαλαίων κυρίως ρωσικής προέλευσης για να εκμεταλλευτούν τη χαμηλή φορολογία, τα οποία μετά από κατάλληλη διαχείριση έβρισκαν γανά τον δρόμο προς τη Ρωσία όπου δεν μπορούσαν να φορολογηθούν για δεύτερη φορά (λόγω της συμφωνίας Κύπρου-Ρωσίας για την αποφυγή διπλής φορολογίας). Αυτή η διαδικασία η οποία μπορεί να ονομαστεί «ανακύκλωση», είχε τρομερά οικονομικά οφέλη για το τραπεζικό-χρηματοπιστωτικό κατεστημένο της κυπριακής οικονομίας. Ταυτόχρονα, όμως, υπέβαλλε και τρομερούς κινδύνους για την κυπριακή οικονομία και κοινωνία οι οποίοι δεν άργησαν να επαληθευθούν με τον πιο δραματικό τρόπο. Οι οικονομικές εξελίξεις στη δεκαετία του 2000 θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως ένα έγκλημα το οποίο ήταν αναμενόμενο να επισυμβεί. Σχηματικά θα μπορούσαν να αναφερθούν τα πιο κάτω σημεία:

- Οι τράπεζες για να ελκύσουν καταθέσεις, εκτός από τη διαχείριση της διακίνησης κεφαλαίων, είχαν

σμα αυτών των τάσεων στην οικονομία, το εμπορικό έλλειμμα δεν καλυπτόταν πλέον από τις υπηρεσίες και τον τουρισμό με συνέπεια το έλλειμμα στις τρέχουσες συναλλαγές να φτάσει στο μη βιώσιμο επίπεδο του 15% ως ποσοστό του ΑΕΠ.

- Μετά το ξέσπασμα της κρίσης στην Ελλάδα το 2010, η ρευστότητα των τραπεζών αυξήθηκε περαιτέρω λόγω προσωρινής, όπως αποδείχθηκε, εισροής κεφαλαίων από την Ελλάδα. Στην περίοδο που ακολούθησε και μέχρι το 2012, οι τράπεζες συνέχιζαν τον εκτός ελέγχου δανεισμό σε μεγαλοεπιχειρηματίες ανάπτυξης γης και επίσης προχώρησαν στην πιο παράτολμη επένδυσή τους, σε ελληνικά κρατικά ομόλογα τα οποία πίστευαν ότι θα τους επέφεραν μεγάλη κερδοφορία για να μπορούν να δικαιολογούν τους τεράστιους μισθούς και μπόνους των διευθυντών των τραπεζών, το οποίο είχε γίνει συστατικό στοιχείο της λειτουργίας των τραπεζών την τελευταία δεκαετία.

- Όλες αυτές οι τάσεις και ανησυχητικοί δείκτες της οικονομίας θα έπρεπε να ηγήσουν καμπανάκια συναγερμού και στους υπουργούς οικονομικών και στον διοικητή της κεντρικής τράπεζας. Αντ' αυτού, οι τράπεζες προστατεύθηκαν μέχρι την τελευταία στιγμή και παραπλανητικά όλοι μιλούσαν για το μεγάλο

πρόβλημα του δημοσιονομικού ελλείμματος. Η οικονομική κρίση στην Κύπρο κάνει την εμφάνισή της ως μια τεραστίου μεγέθους τραπεζική κρίση έστω και αν οι επιπτώσεις παράγοντες, οι οποίοι έχουν προαναφερθεί, άρχισαν να λειτουργούν αρνητικά στην πορεία της οικονομίας: το ξέσπασμα της φούσκα των ακινήτων, οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην Ευρώπη, η έλλειψη εναλλακτικών πηγών οικονομικής ανάπτυξης πέρα από τον τουρισμό και τον χρηματοπιστωτικό τομέα.

- Η κυβέρνηση Χριστόφια, αν και επισήμανε ότι το πρόβλημα της κυπριακής οικονομίας ήταν κυρίως ο τρόπος που λειτουργούσε το τραπεζικό σύστημα, εν τούτοις ακολούθησε την πεπατημένη αντί έγκαιρα να προχωρήσει στην εφαρμογή ενός εναλλακτικού ριζοσπαστικού οικονομικού προγράμματος. Ένα τέτοιο πρόγραμμα θα μπορούσε να περιλαμβάνει ως άμεσες προτεραιότητες τα εξής:

- Εθνικοποίηση και άμεση αναδιάρθρωση του τραπεζικού συστήματος, τουλάχιστον όσον αφορά τις δύο μεγάλες τράπεζες και τον συνεργατισμό.
- Ενοποίηση του δημόσιου τραπεζικού τομέα, δημιουργία «κακής» τράπεζας για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων κυρίως όσον αφορά τους μεγαλοεπιχειρηματίες ανάπτυξης γης, ριζικές αλλαγές στη λειτουργία των τραπεζών με γνώμονα την ανάπτυξη της οικονομίας και όχι την κερδοφορία.

- Μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος με αύξηση της φορολογίας στα ψηλά εισοδήματα και στις διάφορες μορφές πλούτου (γη, μετοχές, καταθέσεις).
- Εσωτερικός δανεισμός ακόμα και σε αναγκαστική μορφή για να καλυφτούν οι δημοσιονομικές ανάγκες, η χρηματοδότηση των τραπεζών και ένα νέο εναλ-

το μνημόνιο είναι ένα κατ' εξοχήν ταξικό πρόγραμμα με στοχευμένη επιδίωξη τη δημιουργία ύφεσης, την αύξηση της ανεργίας, τη μείωση μισθών και κοινωνικών παροχών, ενώ εκμηδενίζει τις προοπτικές ανάπτυξης

λακτικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.

- Εναλλακτική αναπτυξιακή στρατηγική με κατεύθυνση την ενδυνάμωση και αναβάθμιση της παραγωγικής βάσης της οικονομίας (πρωτογενής τομέας, βιομηχανία, ποιοτική αναβάθμιση του τουρισμού). Σε αυτό το πλαίσιο κύριες επιδιώξεις θα πρέπει να είναι η αύξηση των επενδύσεων, η βελτίωση της παραγωγικότητας, η τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας, εξαγωγικός προσανατολισμός και νέες μορφές ιδιοκτησίας και πρωτοβουλίας (συνεργατικές, συνεταιριστικές κ.λπ.).
- Ριζική μεταρρύθμιση του κρατικού τομέα ενισχύοντας τον αναπτυξιακό και κοινωνικό του χαρακτήρα.

Μετά τις εκλογές του Φεβρουαρίου 2013, οι οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο ήταν καταγιτιστικές. Η κυβέρνηση Αναστασιάδη συμφώνησε με την Τρόικα, μετά τις δύο διαδοχικές συναντήσεις του eurogroup στις 15 και 25 Μαρτίου 2013, το κούρεμα-κατάχρησης των τραπεζικών καταθέσεων στις δύο μεγάλες τράπεζες, η Λαϊκή ενσωματώθηκε στην Τράπεζα Κύπρου, ενώ ο συνεργατισμός ανακεφαλαιοποιήθηκε με τέτοιο τρόπο που ουσιαστικά άρχισε η προετοιμασία για την ιδιωτικοποίησή του. Οι αποφάσεις και οι διαδικασίες για τη μνημονιακή αναδιάρθρωση του τραπεζικού συστήματος ουσιαστικά ισοδυναμούν με την πλήρη κατάρρευση του κυπριακού τραπεζικού τομέα και η κατάληξη αυτής της διαδικασίας δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

Τα κύρια συστατικά του μνημονίου το οποίο συμφωνήθηκε μεταξύ της κυβέρνησης Αναστασιάδη και της Τρόικας είναι τα ακόλουθα:

Α. Δανειακή σύμβαση

- Συνολικό ποσό 10 δις ευρώ τα οποία κατανέμονται

ως εξής:

- α) 6 δις ευρώ, αναχρηματοδότηση χρέους
- β) 3.0 δις ευρώ, κάλυψη δημοσιονομικού ελλείμματος
- γ) 1.5 δις ευρώ, κεφαλαιοποίηση συνεργατισμού
- δ) 1.0 δις ευρώ, απόθεμα για κεφαλαιοποίηση τραπεζών
- ε) 1.5 δις ευρώ έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις και κεντρική τράπεζα.

Β. Μέτρα λιτότητας

- 6.5% του ΑΕΠ στην περίοδο 2013-2014 και 2.5% του ΑΕΠ στην περίοδο 2015-2016.

Οι μειώσεις στο δημοσιονομικό έλλειμμα θα προέλθουν από μειώσεις μισθών και προσωπικού στο δημόσιο τομέα, μειώσεις συντάξεων, αφαίρεση του επιδόματος απόκτησης κατοικίας, αφαίρεση του δικαιώματος πρόσβασης στο σύστημα υγείας, αύξηση του ΦΠΑ, ορισκή αύξηση στον εταιρικό φόρο και στον φόρο κτηματικής περιουσίας.

Γ. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Ουσιαστική εξουδετέρωση της ΑΤΑ, άνοιγμα επαγγελματιών, στόχευση επιδομάτων και εισαγωγή ελάχιστου εισοδήματος, ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών

οργανισμών, κατάργηση εργασιακών δικαιωμάτων.

Δ. Αναδιάρθρωση του τραπεζικού συστήματος

Κλείσιμο της Λαϊκής και ενσωμάτωσή της στην Τράπεζα Κύπρου, κούρεμα-κατάχρηση των καταθέσεων στην Τράπεζα Κύπρου της τάξης του 50% σε καταθέσεις πάνω από 100.000 ευρώ. Επιβολή εσωτερικών συναλλαγματικών περιορισμών και περιορισμός στις διακίνηση κεφαλαίων. Ανακεφαλαιοποίηση του Συνεργατισμού με 1.5 δις ευρώ ο οποίος ουσιαστικά αλλάζει χέρια - για να επαναγοράσει τις μετοχές του, εκτός από την αποπληρωμή του κεφαλαίου των 1.5 δις, θα πρέπει να καταβάλλει ετήσιο τόκο 10%, διαφορετικά η κυβέρνηση θα διαθέσει τις μετοχές του συνεργατισμού σε ιδιωτικά κεφάλαια. Η μνημονιακή πολιτική αποτελεί ένα αυστηρό και βίαιο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής. Αν συμπεριληφθούν και τα μέτρα μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος το 2012 τότε κατά την περίοδο 2012-2016 η επιδιωκόμενη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος ισοδυναμεί με 13%, πολύ κοντά με τη δημοσιονομική προσαρμογή που επιχειρήθηκε στην Ελλάδα με καταστροφικά αποτελέσματα και για την ανάπτυξη και στην αύξηση της ανεργίας. Ήδη, στην Κύπρο το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 6% το 2013, μετά από τη μείωση του 2% το 2012. Η ανεργία ξεπέρασε το 17%, (από την οποία το 50% είναι μακροχρόνια άνεργη) και η ανεργία στους νέους κυμαίνεται γύρω στο 40%. Οι μισθοί έχουν μειωθεί κάθεται και στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα και τα επίπεδα φτώχειας αυξάνονται συνεχώς ιδίως στις μεγάλες ηλικίες. Υπάρχει μεγάλη μείωση στην κατανάλωση, στις επενδύσεις και στη βιομηχανική παραγωγή. Οι μικρές επιχειρήσεις, εκτός από το κούρεμα καταθέσεων που έχουν υποστεί, δεν μπορούν να εξασφ-

αλίσουν δανεισμό ούτε για επενδύσεις αλλά και ούτε κεφάλαιο κίνησης. Οι ιδιωτικοποιήσεις των ημικρατικών οργανισμών έχουν ήδη δρομολογηθεί, (ΑΤΗΚ, ΑΗΚ, Αρχή Λιμένων) και έχει ήδη προετοιμαστεί το έδαφος για την ιδιωτικοποίηση του Συνεργατισμού. Η μεγάλη μείωση στη ζήτηση λόγω της δημοσιονομικής προσαρμογής και της μείωσης σε μισθούς και εισοδήματα έχει συρρικνώσει όλες τις μορφές παραγωγής στην Κύπρο. Το ξέσπασμα της φούσκα των ακινήτων, η βίαιη δημοσιονομική προσαρμογή, η έλλειψη προοπτικής στους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας συνθέτουν ένα πλαίσιο όπου οι δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης στην επόμενη περίοδο είναι εξαιρετικά περιορισμένες. Οι προβλέψεις της κυβέρνησης και της Τρόικας για ανάκαμψη το 2015 είναι ευσεβιστικοί προς δημιουργία εντυπώσεων, θυμίζοντας το καταγέλαστο «σαξές στόρι» του Σαμαρά.

Η εφαρμογή του μνημονίου στην Κύπρο (θα) έχει καταστροφικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Το μνημόνιο είναι ένα κατ' εξοχήν ταξικό πρόγραμμα. Οι κυβερνώντες το έχουν καλοδεχτεί, όπως και οι εργοδοτικές οργανώσεις. Είναι ένα πρόγραμμα το οποίο έχει στοχευμένη επιδίωξη τη δημιουργία ύφεσης, την αύξηση της ανεργίας, τη μείωση μισθών και κοινωνικών παροχών και εκμηδενίζει τις προοπτικές ανάπτυξης. Στον τραπεζικό τομέα, όλα τα μέτρα που έχουν εφαρμοσθεί έχουν ένα και μοναδικό σκοπό: την αποφυγή της εθνικοποίησης των τραπεζών, αν και είναι ο μόνος τρόπος να αναδιοργανωθεί ο τραπεζικός τομέας πάνω σε βιώσιμη βάση. Επίσης το μνημόνιο επιδιώκει να ανοίξει νέες ευκαιρίες στην εισδοχή του κεφαλαίου και στην αγορά περιουσιακών στοιχείων σε εξευτελιστικές τιμές: ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών, ιδιωτικοποίηση του συνεργατισμού, εκποίησης και πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων υποθηκευμένων στις τράπεζες, συμπεριλαμβανομένων και της πρώτης κατοικίας. Επιχειρείται στην Κύπρο, όπως και στις άλλες χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας, μια ριζική αναδιάρθρωση της οικονομίας, της κοινωνίας και του κράτους στη βάση της νεο-φιλελεύθερης ιδεολογίας και απροκάλυπτα για την προώθηση των οικονομικών συμφερόντων του κεφαλαίου. Η Αριστερά και τα κινήματα των εργαζομένων θα πρέπει να αντισταθούν και να προτείνουν ένα εναλλακτικό οικονομικό πρόγραμμα: εθνικοποίηση και δημοκρατικός έλεγχος των τραπεζών, φορολογία ψηλών εισοδημάτων και πλούτου (φορολογία του πλούτου σε ποσοστό 10% για μια διετία θα κάλυπτε μεγάλο μέρος των δανειακών αναγκών της Κύπρου και θα μπορούσε να επαναληφθεί για μια δεύτερη διετία αν χρειάζεται), επανασχεδιασμός της οικονομίας με σκοπό την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και των παραγωγικών τομέων της οικονομίας, μεταρρύθμιση και εκδημοκρατισμός του κράτους ενισχύοντας τον αναπτυξιακό και κοινωνικό του χαρακτήρα. Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων είναι απαραίτητη η άμεση απεμπλοκή από το μνημόνιο και η πολιτική-κοινωνική συνεργασία των δυνάμεων της Αριστεράς σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Sınıf Mücadelesi ve Kıbrıs Sorunu

"Kıbrıs'ta sendikalaşma faaliyetlerinin kuruluş ve gelişimi, sınıf sendikacılığı veya etnik sendikacılık olup olmadığı, sendikal sürecin nasıl geliştiği, Kıbrıs'ta yaşayan halkların etnik kökeninin, sendikal örgütlenmede nasıl rol aldığı, dünyadaki ulusal kurtuluş hareketleri ve sınıf hareketlerinin, Kıbrıs halkları üzerindeki etkisi ne düzeyde olmuştur? Bunun yanı sıra İngiltere, Yunanistan, Türkiye ve uluslararası şirketlerin ada halkları üzerindeki sosyo-ekonomik etkileri, sınıf bilinci veya Milliyetçiliğin yükselmesi, sınıf bilincinin gelişimi ve sınıf hareketinin bir parçası olan sendikaların oluşumu üzerinde etkileri ne olmuştur?" Sorularını sorarsak bu gün kapitalist ülkelerin çıkar çatışmasının şekillendiği Kıbrıs sorunu diye bahsettiğimiz soruna daha doğru bakabiliriz.

Kıbrıs'ta yaşananlar Kıbrıs'ta yaşayan halkların, sınıf mücadelesi içerisindeki saf tutuşu, veya etnik ayrışma süreci içindeki duruşu, kapitalist devletlerin Akdeniz havzası ve Ortadoğu üzerindeki çıkar çatışmaları Kıbrıs halklarının mücadelesinde büyük oranda belirleyici olmuştur. Kıbrıs halklarının Rumların, Türklerin ve azınlıkların sınıfsal birliktelik bilincinin henüz filizlenme aşamasında iken, ulusalcılığın halkları etnik kökene göre ayrışması, Kıbrıs'ın kaderinin belirlenmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Yirminci yüzyılın başlarında Kıbrıs ekonomisi tarıma dayalı ve tarımı destekleyen küçük küçük el zanaatkarlarının faaliyet gösterdiği İngiliz kapitalizminin sömürgesi durumunda olan ve ekonomik şekillenmesi bu sömürgecinin çıkarlarına göre olması da kaçınılmazdı. Küçük işletmelerde çalışan işçilerin çoğunun köylülükle ilişkilerinin koparmadığı, çoğunun hem işçi hem de toprakla uğraştığı, sınıfsal bir bilincin olmaması onları sendikasız ve örgütsüz çalışmak koşullarında çalıştırıyorlardı. Dolayısıyla çalışma koşulları ve ücretleri, toprak sahipleri ve işverenler tarafından konan yasalara göre belirlenmekteydi. İster Türk, İster Rum, İster Ermeni ve İsterse Maronit olsun çalışma koşulları aynıydı.

Kıbrıslı işçileri hem çalışma koşulları hem de dünyada yaşanan sınıf mücadeleleriyle işçi sınıfının Rusya'daki devrimi kendilerinin de yaşamlarını değiştirebileceklerinin mümkün olduğunu öğretir. Sınıfsal örgütlenmenin ilk adımları oluşmaya başlar, 1922 yılında Limasol'da inşaat işçileri ile başlayan gayri yasal sendikalaşma hareketleri, 18 Mart 1925'de Fugasa maden ocağında meydana gelen kaza ve sonrasında ölen işçilerin ailelerinin maruz kaldığı uygulamanın etkisi ile madende çalışanlar örgütlenmeye başlar. 1926 Limasol'da ayakkabı işçileri sendikalarını kurar. Aynı yıl içinde 14 Ağustos 1926 Kıbrıs Komünist Partisi (KKK) kurulur. Bu parti Marksizm ve Leninizm'e inanan ve kendilerini Bolşevik gören işçiler tarafından "halkın sosyal ve ekonomik düzeyini düzelterek sendikacılığı ve emekçilerin haklı mücadelesini yönlendirmek" amacıyla kurulur. 1928 Lefkoşa'da kunduracılar. 1929 Amiyanto işçileri. 1930'da hemen hemen her meslek gayri kanuni sendikalarını kurmaya devam eder.

Bu sürecin kırılma noktası 21 Ekim 1931'de

Kıbrıs'ı Yunanistan'a ilhak etme amacıyla yapılan isyandır. Artık etnik ayrımcılığın tohumları atılmış ve bundan sonradır ki milliyetçilerin çalışma zemini oluşturulmuştur. Buna rağmen Türk, Rum, Maronit ve Ermeni işçiler birlikte mücadele ederler. Ancak 1940 lı yıllar itibarıyla "Kıbrıs'ı Yunanistan'a ilhak (ENOSIS)" AKEL tarafından da savunulmaya başlayınca artık sınıfın birleştirici gücü çözülmeye başlar ve sendikalar etnik kökene göre ayrışır. Artık milliyetçilerin önünde hiçbir engel kalmamıştır. Etnik çatışmaların zemini yaratılmış, işçi liderleri baskı altına alınmış direnenler katledilmiş ve bunlar ulusal çatışmanın malzemesi olarak da kullanılmıştır.

İşçiler ise 1947'de 1 Mayıs'ı beraber kutlamaya devam eder. 13 Ocak 1948'de maden işletmelerinde o büyük maden grevini birlikte yaparlar.

1958 ortak 1 Mayıs mitingi

Bu grevde ilk defa milliyetçi çalışmalar su yüzüne çıkar. Dr. Küçük Türk işçilere şu çağrısı yapar. "Bu grev size göre değil, siyasi davaya dönüştü, dedi. İşçi haklarından kaydı". O zamanın baş-piskobosu da Rum grevci işçilere şu çağrısı yapar. "Madenciler işinize dönün, bu grev komünistlerin işidir, kimseye aldanmayın hemen şimdi işinize dönün". İşte sömürgecinin beslediği milliyetçilik işinin başındadır. Grev 4 ay 4 gün sürer. Grev sırasında yüz elliye yakın maden işçisi şirket evlerinden atılır. "Tehlikelidir" iddiası ile madenden ve o yöreden sürgün edilir. Yetmiş altı grevci işçi mahkemeye sevk edilerek 15 günden 24 aya kadar hapse mahkum olur. Buna rağmen işçiler, heyetlerinin aldığı kararı saygı ile karşılayarak alkış tutar. Hislerini şu şekilde ifade ettiler: "Maden işçileri çok çetin bir mücadele verdiler, elde ettikleri haklar çok azdı, ama unutmamak gerekir edindikleri tecrübeler ileride tüm işçi ve emekçilere çok menfaatler kazandıracaktır. Türk ve Rum madenciler seve seve bu mücadeleye katıldı, birlikte grev kırıcıları ile boğuştu, birlikte dövüştüler, birlikte kanlarını akıttılar, birlikte hapse mahkum oldular. Sınıf mücadelesinin ırk, din ayırmaksızın yürütülmesi gerektiğinin örneğini yaşadılar." 1955 yılına gelindiğinde sınıf sendikacılığının verildiği dönemlerde kazanılan temel haklara baktığımızda bunlar, Sendika kurma ve sendikalaşma. Grev yapma hakkı. İş saatlerinin günde 14 saatten 8 saate düşürülmesi, iş saatlerinin haftada 40 saate düşürülmesi. Eşel Mobil sisteminin uygulanması. İşçi hastanesi ve eczanelerinin kurulması. Dini ve Milli günlerin Ödenekli kullanılması. Yılda 15 gün ödenekli izin hakkı. Bu haklara baktığımızda etnik sendikacılık

döneminde çok da önemli bir kazanımın elde edilmediğine tanık oluruz.

1955 tarihi Kıbrıs'ta etnik çatışmaların başladığı EOKA ve TMT nin Rum ve Türkler üzerinde tehdit ve baskıların oluşturduğu dönemlerin başlangıcı oldu. Buna rağmen 1 Mayıs 1958 yılı son ortak bir Mayıs olarak kutlandı. Önce tehditle sindirme, daha sonra ise işçi liderlerinin öldürülmesi başlar. Kıbrıs Cumhuriyeti kurulduktan sonra da bir şey değişmez. Çünkü milliyetçilik mikrobu sınıfsal mücadeleyi zehirlemeye devam eder. Cumhuriyetle birlikte hortlayan milliyetçilik 1974 yılına kadar ulusal çatışmalar şeklinde devam etti. Türk solu ve Rum solunun ortak hareket zemini ortadan kaldırdı, ortak zemin yok edildi. Her şey "hainliğin" üzerine kurgulandı. Bu dönem solun sindirilme dönemiydi.

Türkiye'nin Kıbrıs'a askeri müdahalesi ve adanın bölünmesinin yan ürünü olarak Kıbrıslı Türkleri sosyal bir olguya dönüştürdü partilerini kurdular. Kabul edelim etmeyelim, meclislerini oluşturdu, sendikalar da örgütlendiler, dağınık yaşarlarken bütünlüklü bir parçanın üzerinde yaşamaya başladılar ve en önemlisi ulusal kökene dayanan çatışmalar yaşanmamaya başladı. Emekçilerin sınıfsal talepleri devletlerin resmi politikalarına göre farklılaştı. Örneğin Rumların sınıra yürümesi bir devlet politikasıyken Türklerde bu ihanetti. Ada beş bayrağın dalgalandığı emperyalistlerin volta attığı bir toprak parçasına döndü.

İki binli yıllara kadar "Kıbrıs sorunu" bölgede emperyalist devletlerin çelişkilerine göre varlığını sürdürdü. Bununla birlikte Türkiye ve Yunanistan'daki sınıfsal mücadeleyi zehirleyen bir işlev gördü. Kapitalizmin küreselleşme eğilimi bölgenin yeniden şekillendirilmesine ve yeni politikaların hayata geçirilmesine Kıbrıs'ta barış ve adanın birleşmesi taleplerine karşı AB ve ABD arasında bölüşülmesiyle sonuçlanan süreç yaşandı.

Annan planı ve referandum, siyasal yönetimin ortaklaşa kullanımı konusunda Rumların "hayır" Türklerin "evet" demesiyle adanın bölünmüşlüğüne sürmesi sağlandı ve kuzeyde Türkiye'nin tam hakimiyeti sağlandı.

Adanın her iki tarafında da kapitalizmin kuralları aynı şekilde işliyor. Güney, AB tarafından neo-liberal politikaları uygulamaya zorlanırken, Kuzey Türkiye üzerinden neo-liberal politikaların uygulanması yapılıyor.

Kıbrıs'ta gaz yataklarının bulunması emperyalist ülkelerin iştahının kabarmasına neden oldu. Dün, "bizim Kıbrıs sorunu diye bir sorunumuz yok!" diyenler bu gün Kıbrıs'la ilgilenmeye hatta baş aktör olduklarını ispatlama gayretindedirler. Bu gün çözüm dedikleri şeyin aslında gazı nasıl kâra dönüştüreceklerinin projesidir. Bu onların projesiyse bizim projemiz ne olmalıdır? Her değişen koşul bize yeni olanaklar sunar. Bu da bizim ortak sınıfsal mücadele zeminini yaratmamız demektir. Bize düşen görev, Kıbrıs'ta ortak sınıfsal programımızı oluşturmak ve emperyalistlerin programının karşısına dikilip Akdeniz'i sosyalist bir havzaya çevirmek olmalıdır.

Mehmet Taşker

Κίβρις sorunu görüşmeleri ve ELAM

Elam'ın Talat'a Baf ve Limasol'daki konuşmaları sırasındaki saldırıları Kıbrıs sorununun karşısında pusuda bekleyen tehlikelere yeniden dikkatimizi çekmektedir. Uluslararası ve çevre koşullarının bir anlaşmaya yönelik olarak her zamankinden daha basıkıcı olduğu ve ekonomik çıkmazların çözümü sanki de tek çıkış yoluymuş gibi gösterdiği, Kıbrıslı Rumların çoğunluğunun ilk defa bir çözüme olumlu baktığı ve AKEL'in Anastasiadis'in görüşmelerdeki çabalarını desteklediği bir anda, Elam'ın zorbalığı bize işlerin o kadar da basit olmadığını göstermektedir.

Tabii, polis bu olaylarla ilgili olarak oldukça zor durumdadır. Baf'ta "ne olacağını öngöremezdik" diyebilirler, ama aynı gerekçe Limasol için geçerli olamaz. Çünkü Baf'taki olayların öncesinde, Polis gösterilerin olacağını çok önceden haber almıştı. Hatta olaylardan sonra, olaylara katılan Elam üyelerine karşı herhangi bir dava yoluna başvurmak hususundaki zaafiyeti bile Polisi şüpheli koltuğuna oturtmaya yeterlidir. Polis şefinin Cumhurbaşkanı Anastasiadis tarafından görevden alınması ise oldukça yerindedir. Anastasiadis'in Talat'ı arayarak özür dilemesi de hem yerinde, hem de cesaret vericidir.

Ne var ki, cumhurbaşkanı için Limasol olaylarının istemediği bir Polis şefinden kurtulup onun yerine kendi adamını ataması için mükemmel bir bahane başka bir şey olmadığı yönünde kuşkular da mevcuttur. Unutulmamalıdır ki, Altın Şafak'ın

Yunanistan'da kovuşturulmasına yönelik açıklama yapıp Kıbrıs'ta bu tür olayların olmadığını beyan eden bizzat Adalet bakanıdır. Sayın İyonas Nikolau

da cumhurbaşkanının öfkesini aynı şekilde dindiremeyecek gibi görünmektedir. Güya koruması altında bulunan mahkumlar topluca intihar ederken kendisinin Adalet bakanlığı pozisyonunda olduğu İyonas Nikolau'dur sözkonusu olan.

Limasol olayları Kıbrıs sorununun çözümüne dair yeni çaba sürecindeki şu büyük boşluğu açığa çıkarmaktadır: halkın çözüme yönelik harekete geçirilmesi. Sayın Anastasiadis ne kadar iyi niyetli olursa olsun, sayın Kiprianu kendisine ne derecede arka çıkarsa çıksın, halkın desteği ve teşvik edici,

hali hazırda üzerinde anlaşılan noktaları koruyacak olan şevk olmaksızın çözüm yönündeki çabalar başarısızlığa mahkumdur. Eğer Elam üyesi üç beş serseri çözüme yönelik basit bir etkinlikte bugün salıp terör estirebiliyorsa, bilin ki o çözüm hiç gelmeyecektir.

2004 yılında Kıbrıs Türk toplumu çözümü desteklemişti. Liderliklerinin Denktaş'ın şahsında çözümü istemesinden ötürü değil, polisin çözüme yönelik mitingleri himayesi altına almasından dolayı değil, kitlelerin harekete geçirilmesinin Kıbrıs Türk toplumunu çözümün gerçekleştirilebilirliğine dair ikna etmesinden ötürü. Şimdi 2014 yılındayız ve Kıbrıs Cumhuriyeti hükümeti ile Polisi, koordine olmuş bir devletin çözüm konusunda, Kıbrıslı Rumların da Elam'ın faşist zorbalıklarına engel olamadığı konusunda ikna edici olmaktan uzaktır. Eğer bu hava değişmezse, Kıbrıslı Rumların liderliği kitleleri faşistler ve faşistlerin zorbalıklarına

göğüs gerip onları durdurabileceklerine dair ikna etmeye yönelik harekete geçirmeyi başaramazsa, ne Kıbrıslı Rumlar, ne de Kıbrıslı Türkler yurtseverlik adına patlak vermesi olası cinayet ve çatışmalarla çevrili bir çözümü desteklemek konusunda irade göstermeyeceklerdir.

Bu saatten sonra Elam ile yüzleşmesi Kıbrıs sorunundaki gelişmeler açısından adeta ölüm kalım meselesidir.

Themis Dimitriou

Κυπριακό και ΕΛΑΜ

Οι επιθέσεις του Ελάμ στις ομιλίες Ταλάτ στην Πάφο και τη Λεμεσό τονίζουν ξανά τους κινδύνους για μια λύση του Κυπριακού. Την ίδια στιγμή που οι διεθνείς και περιφερειακές συνθήκες είναι περισσότερο παρά ποτέ πιεστικές για μια συμφωνία και τα οικονομικά αδιέξοδα κάμνουν μια λύση να φαίνεται σαν η μόνη διέξοδος, την ίδια στιγμή που για πρώτη φορά η πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων φαίνεται να ευνοεί μια λύση και η ηγεσία του ΑΚΕΛ στηρίζει τις προσπάθειες Αναστασιάδη στις συνομιλίες, οι τραμπουκισμοί του Ελάμ έρχονται να μας θυμίσουν ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά.

Η αστυνομία είναι ασφαλώς απόλυτα εκτεθειμένη από τα γεγονότα. Αν στην Πάφο μπορούσε να ισχυριστεί ότι δεν μπορούσε να προβλέψει τι θα γινόταν, στη Λεμεσό δεν υπάρχει τέτοια δικαιολογία. Υπήρχε το προηγούμενο της Πάφου και είχε ειδοποιηθεί για την εκδήλωση από πολύ πριν. Ακόμα και μετά τα γεγονότα, η αδυναμία-της να στοιχειοθετήσει οποιαδήποτε υπόθεση εναντίον των μελών του Ελάμ που πήραν μέρος στα επεισόδια είναι τουλάχιστον ύποπτη. Η παύση του Αρχηγού της αστυνομίας από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη είναι απόλυτα δικαιολογημένη, όπως είναι και ενθαρρυντική η επικοινωνία-του με τον Ταλάτ για να απολογηθεί.

Ωστόσο, δεν είναι καθυστερητικές οι υποψίες ότι τα γεγονότα της Λεμεσού δεν ήταν παρά η τέλεια δικαιολογία για τον Πρόεδρο να απαλλαγεί από έναν ανε-

πιθύμητο Αρχηγό και να διορίσει τον δικό-του ευνοούμενο στη θέση-του. Δεν πρέπει να ξεχνούμε πως είναι ο υπουργός Δικαιοσύνης που μόλις πρόσφατα είχε δηλώσει σε σχέση με τη δίωξη της Χρυσής Αυγής στην Ελλάδα πως στην Κύπρο δεν υπάρχουν

παρόμοια φαινόμενα. Και ο κ. Ιωνάς Νικολάου δεν φαίνεται να επισύρει την μήνιν του Προέδρου με τον ίδιο τρόπο. Ο ίδιος Ιωνάς Νικολάου, που βρισκόταν στη θέση του υπουργού Δικαιοσύνης όταν αυτοκτονούσαν σωρηδόν οι φυλακισμένοι που βρισκόταν υποτίθεται υπό την προστασία-του.

Τα γεγονότα της Λεμεσού αποκαλύπτουν το μεγάλο κενό της νέας προσπάθειας για λύση του Κυπριακού: την κινητοποίηση του λαού για τη λύση. Όσο καλές προθέσεις κι αν έχει ο Αναστασιάδης, όση

στήριξη κι αν του δώσει ο Κυπριανός, οι προσπάθειες για λύση θα ναυαγήσουν αν δεν υπάρχει η λαϊκή υποστήριξη και ο ενθουσιασμός που θα σπρώξει τα πράγματα και θα προστατέψει οτιδήποτε συμφωνηθεί. Αν πέντε αλήτες του Ελάμ είναι σε θέση να δημιουργούν συνθήκες φόβου και τρομοκρατίας για μια απλή εκδήλωση υπέρ της λύσης, η λύση δεν θα έλθει ποτέ.

Το 2004 η τουρκοκυπριακή κοινότητα στήριξε τη λύση όχι γιατί η ηγεσία-της στο πρόσωπο του Ντενκτάς ήθελε τη λύση, όχι γιατί η αστυνομία προστατέψε τις συγκεντρώσεις υπέρ της λύσης, αλλά γιατί η κινητοποίηση των μαζών την έπεισε πως ήταν σε θέση να πετύχει και να προστατέψει τη λύση. Το 2014 η Κυπριακή Κυβέρνηση και η Κυπριακή Αστυνομία φαίνονται ανίκανες να πείσουν πως το συνταγμαμένο κράτος μπορεί να προστατέψει μια λύση και οι Ελληνοκύπριοι δεν βρίσκουν τον τρόπο να σταθούν εμπόδιο στους φασιστικούς τραμπουκισμούς του Ελάμ. Αν δεν αλλάξει το κλίμα, αν δεν μπορέσουν οι ηγεσίες των Ελληνοκυπρίων να κινητοποιήσουν τις μάζες με τρόπο που να πείσουν πως μπορούν να αντιμετωπίσουν τους φασίστες και να σταματήσουν τους τραμπουκισμούς-τους, ούτε οι Ελληνοκύπριοι ούτε οι Τουρκοκύπριοι θα πείστούν να υποστηρίξουν μια λύση που θα περικλείει τον κίνδυνο δολοφονιών και συγκρούσεων στο όνομα του πατριωτισμού.

Η αντιμετώπιση του Ελάμ είναι πια θέμα ζωής και θανάτου για τις εξελίξεις στο Κυπριακό.

Θέμος Δημητρίου

Βενεζουέλα: Η νεκρανάσταση της αντίδρασης

Το να ισχυριστεί κανείς ότι όλα στη Βενεζουέλα είναι ρόδινα θάταν βέβαια αστείο. Και το έγκλημα είναι υπαρκτό και οι ελλείψεις στα αγαθά υφίστανται, και οι φοιτητές έχουν προβλήματα και όλο αυτό το δυσάρεστο πλέγμα το βιώνει ο κόσμος της Βενεζουέλας. Από την κατάσταση όμως αυτή ως τις υποκριτικές φωνές των Βορειοαμερικανών συμμάχων και φερέφωνων τους για δημοκρατία στη Βενεζουέλα είναι εγκληματικό, υποβολιμαίο και αποκρουστικό. Ως τέτοιο δεν δικαιολογεί την υποδαύλιση της βίας που οργανώνεται από τις ΗΠΑ και εκτελείται με τη μορφή του χάους και της εξέγερσης των αστών εχόντων και κατεχόντων της χώρας που δρουν ως δούρειος ίππος στην προσπάθεια των αφεντικών τους να ελέγξουν τους πόρους της χώρας, ιδιαίτερα το πετρέλαιο, προς όφελός τους. Δεν έχουν καμιά δουλειά εκεί κάτω, πολύ περισσότερο δε με την υποκριτική περί τη δημοκρατία επίκληση -και φυσικά εδώ εννοούν την αστική δημοκρατία που θα τους επιτρέπει την απρόσκοπτη λεηλασία- να προσπαθούν πραξικοπηματικά να ανατρέψουν μια δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνηση. Αυτή η ωμή επέμβαση στα του οίκου της Βενεζουέλας απειλεί και τις κατακτήσεις των εργαζομένων της χώρας και την αυτοδιάθεσή τους. Το σύνθημά τους τέλος για ελευθερία στη Βενεζουέλα απόλυτα σημαίνει την ελευθερία των Βορειοαμερικανών βουλιμικών λεηλατών να κάνουν ό,τι θέλουν με την ενεργή συμμετοχή των πλουσίων της χώρας, που πολιτικά βρέθηκαν στο περιθώριο και αισθάνονται το έδαφος να υποχωρεί κάτω από τα πόδια τους, αφού τα κέρδη και τα προνόμια τους άρχισαν αργά αλλά σταθερά να παίρνουν την κατεύθυνση που οδηγεί στην αξιοπρεπή ζωή των εργαζομένων.

Τα προβλήματα που αναφέραμε πιο πάνω είναι αμελητέα μπροστά στην οικονομική κατάσταση που βιώνουν οι εργαζόμενοι στη χώρα. Όπως αναφέρει ο Άρης Χατζηστεφάνου στο άρθρο του «Βενεζουέλα: Η επανάσταση των πλουσίων» (δημοσιεύτηκε στο «Πριν» την 1/3/2014), «Η ανεργία παραμένει σε χαμηλό επίπεδο περίπου στο 6%, ενώ η φτώχεια

συνεχίζει τη φθίνουσα πορεία της, με ρυθμούς που δεν συναντώνται σε καμιά άλλη χώρα της περιοχής. Το κατά κεφαλήν εισόδημα τα τελευταία 10 χρόνια αυξάνεται σταθερά με ρυθμό 2,5% τον χρόνο με πραγματικές μειώσεις να εμφανίζονται μόνο στο τελευταίο διάστημα λόγω κρίσης, ενώ στην Ευρώπη το μέσο νοικοκυριό είδε την αγοραστική του δύναμη να μειώνεται από 6-7% ως 33% (Ελλάδα). Η εισοδηματική έχει μειωθεί τόσο πολύ ώστε να είναι η χαμηλότερη στη Λατινική Αμερική. Επιπρόσθετα, πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμη και ο πληθωρισμός του τρέχει γύρω στο 40% δεν χωρεί σε σύγκριση με αυτό που υπήρχε στην προ του Τσάβες εποχή που ήταν τεράστιος».

Γίνεται λοιπόν φανερό ότι δεν έχουμε καμιά γνήσια εξέγερση όπως αυτή στη Βραζιλία που πηγάζει από την οργή των εργαζομένων που βλέπουν τη ζωή τους να υφίσταται απαξίωση, το εισόδημά τους να συρρικνώνεται και άλλα πολλά που συνοδεύουν πολιτικές άγαρμπης στήριξης του δυσπραγούντος κεφαλαίου. Η «αντιπολίτευση» έχει την αμέριστη και απτή βοήθη-

ιοχές που ζουν οι αστοί που θέλουν την επιστροφή στην προ του Τσάβες εποχή, επειδή έχουν χάσει την εξουσία και επειδή η πολιτική των Τσαβες-Μαδούρο βελτιώνει τις συνθήκες ζωής των εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα. Νέοι, γέροι, άντρες, γυναίκες και παιδιά, μορφώνονται στα σχολεία σε κάθε γειτονιά. Το σύστημα υγείας αγκάλιασε το σύνολο των εργαζομένων, και το πιο σημαντικό είναι ότι τα εκατομμύρια των εργαζομένων απελευθερωμένοι από τα δεσμά της οικονομικής ανέχειας και του κοινωνικού περιθωρίου μπήκαν στο κοινωνικό και πολιτικό γίνεσθαι μαζικά και με ορμή. Ακόμη κι αν οι ντόπιοι ζήτουλες αστοί ανατρέψουν την κυβέρνηση με τη βοήθεια που τους προσφέρουν σε λεφτά και άλλα μέσα οι Βορειοαμερικανοί λιγούρηδες-λεηλάτες, η Βενεζουέλα δεν θα είναι ποτέ η ίδια. Γιατί την επόμενη φορά που οι εργαζόμενοι θα ξανακερδίσουν τη διαχείριση της κοινωνίας τους οι διαδικασίες θα είναι τόσο ορμητικές και βίαιες, ώστε δικαίως θα ψάχνει κανείς αστούς και θα τους βρίσκει μόνο στο μουσείο κοινωνικής ιστορίας, στο τμήμα κοινωνικής ανωμαλίας.

Η κοινωνία, από την στιγμή που τσάκισε τον αποκλεισμό των εργατικών στρωμάτων και τους άνοιξε διάπλατα τις πόρτες στην υγεία, τη μόρφωση, την κοινωνικοποίηση, τη συμμετοχή στο πολιτικό γίνεσθαι, και χρησιμοποιεί τους πόρους από το πετρέλαιο για όλα αυτά, είναι ο μόνιμος εγγυητής και ο πρωταγωνιστής στη μάχη για την επικράτηση της δημοκρατίας των πολλών κι όχι της δικτατορικής αστικής δημοκρατίας που ονειρεύονται οι διάφοροι Καπρίλες, Λόπεζ και Μασσαντουθκια που έχουν στερηθεί τους πεινασμένους τους δούλους.

Αν δούμε τη γεωγραφία της «εξέγερσης» στη Βενεζουέλα θα διαπιστώσουμε ότι αυτή περιορίζεται στις περ-

Χρίστος Βούδας

«Αμφισβητώντας την Τρόικα - Διεκδικώντας μια νέα Ευρώπη»

Διεξήχθη με μεγάλη επιτυχία, στο Δουβλίνο, στις 10 Μαρτίου 2014, ευρωπαϊκό συνέδριο με συμμετοχή από όλες τις χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας, οι οποίες έχουν υποστεί τις συνέπειες των πολιτικών της Τρόικας, μέσω των μνημονίων που τους έχουν επιβληθεί. Ακαδημαϊκοί, βουλευτές της αριστεράς, συνδικαλιστές και ακτιβιστές από την Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία, Ελλάδα και Κύπρο παρουσίασαν και συζητήσαν τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις των μνημονιακών πολιτικών στη χώρα τους και ακολούθως συζητήθηκαν στρατηγικές κοινωνικής και πολιτικής αντίστασης εκ μέρους της αριστεράς, τόσο σε εθνικό όσο και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Το συνέδριο διοργανώθηκε από το TRANSFORM, πανευρωπαϊκό δίκτυο ινστιτούτων και ερευνητικών κέντρων, τα οποία πρόσκεινται σε πολιτικά κόμματα και κινήματα της αριστεράς, όπως για παράδειγμα το Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς (Ελλάδα), Ινστιτούτο Ρόζα Λούξεμπουργκ (Γερμανία), Espaces Marx (Γαλλία) και άλλα κέντρα ερευνών, προβληματισμού και αριστερής σκέψης στην Ευρώπη.

Στο πρώτο μέρος του συνεδρίου, παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν οι καταστροφικές και αδιέξοδες πολιτικές της Τρόικας και των μνημονίων καθώς και οι κοινωνικές τους επιπτώσεις. Αν και επιστημονήκαν οι ιδιομορφίες του μοντέλου ανάπτυξης και στον τρόπο που εκφράστηκε και εξελίχθηκε η οικονομική

κρίση σε κάθε χώρα της ευρωπαϊκής περιφέρειας ξεχωριστά, οι κοινές ρίζες της οικονομικής κρίσης οι οποίες πρέπει να αναζητηθούν στην άνοδο και επικράτηση του νεοφιλελευθερισμού σε παγκόσμιο επίπεδο, στη χρηματοπιστωτικοποίηση (financialisation) της καπιταλιστικής ανάπτυξης, στις αυξανόμενες ανισότητες εισοδημάτων και πλούτου και στη συγκεκριμένη οικονομική αρχιτεκτονική της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία εμπεριέχει ως συστατικό της στοιχείο την 'άνιση και συνδυασμένη ανάπτυξη', όλοι αυτοί οι παράγοντες ήταν κοινό σημείο αναφοράς των διαφόρων παρουσιάσεων του συνεδρίου.

Στο δεύτερο μέρος του συνεδρίου παρουσιάστηκαν αναφορές, προτάσεις και κατευθύνσεις για στρατηγική κοινωνικής και πολιτικής αντίστασης αλλά και διαμόρφωσης ενός νέου κοινωνικο-οικονομικού πλαισίου πέρα από τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές λιτότητας. Βασικός άξονας της συζήτησης σχετικά με εναλλακτικές στρατηγικές ήταν η διαλεκτική σχέση μεταξύ εθνικών εναλλακτικών προγραμμάτων και προτάσεων για ριζικές αλλαγές σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τονίστηκε έντονα η θέση ότι χωρίς ριζοσπαστικές διαφοροποιήσεις στον κοινωνικό και πολιτικό συσχετισμό δυνάμεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η έξοδος από τον κλοιό των μνημονίων και η διαμόρφωση και εφαρμογή εναλλακτικών οικονομικών προγραμμάτων με πιθανότητες επιτυχίας σε εθνικό επίπεδο θα είναι εγχειρήματα χωρίς προοπτική.

Η καταληκτική ομιλία δόθηκε από τον Αλέξη Τσίπρα, που παρουσίασε την εναλλακτική πολιτική απέναντι στις αποτυχίες και τα αδιέξοδα των μνημονιακών πολιτικών. Έστειλε ένα αισιόδοξο μήνυμα όσον αφορά αναμενόμενες πολιτικές αλλαγές στην Ελλάδα, αλλά και ότι οι αγώνες και ο δρόμος ενάντια στον νεοφιλελευθερισμό και για ουσιαστικό κοινωνικό-πολιτικό μετασχηματισμό θα είναι μακρύς και δύσκολος.

Συμμετοχή στο συνέδριο εκτός από τον ΣΥΡΙΖΑ, είχαν η Ενωμένη Αριστερά της Ισπανίας, το Αριστερό Μπλόκο της Πορτογαλίας, το Σιν Φέιν και το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Ιρλανδίας. Την Κύπρο αντιπροσώπευσαν οι Σωτήρης Βλάχος και Παναγιώτης Παντελίδης εκ μέρους της Αριστερής Πτέρυγας και της ΕΡΑΣ, με θετικά σχόλια για τις παρεμβάσεις τους, κυρίως γιατί αναπτύχθηκαν θέσεις και απόψεις για την οικονομική-πολιτική κατάσταση στην Κύπρο, και οι θέσεις της αριστεράς για το εθνικό ζήτημα.

Η πολιτική σημασία της οργάνωσης και δράσης των κινημάτων και πολιτικών οργανώσεων της αριστεράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι τεράστια και θα πρέπει να είναι επιδίωξη της αριστεράς η οργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων και στην Κύπρο στο σύντομο μέλλον.

Παναγιώτης Παλλίνης

ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Η μεγαλοψυχία των Ε/κυπρίων

Με πολύ κομπασμό τις προάλλες βγήκε ο υπουργός εξωτερικών Γ. Κασουλίδης για να αναγγείλει τη δυνατότητα που θα προσφέρεται στους Τουρκοκύπριους μέσα από νομοσχέδιο που θα κατατίθεται για να μπορούν να ψηφίσουν στις ευρωεκλογές σε κάλπες που θα στηθούν στην πράσινη γραμμή και για όσους κατέχουν ταυτότητες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παρουσίαζε δε αυτή του την εξαγγελία σαν μια μεγάλη παραχώρηση προς τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας.

Η κυβέρνηση έχοντας την εμπειρία από προηγούμενες ευρωεκλογές όπου μόλις μερικές δεκάδες Τ/κυπρίων έρχονταν στο Νότο για να ψηφίσουν, προσπαθεί τώρα με το νέο νομοσχέδιο να δελεάσει αν είναι δυνατόν όσο περισσότερους θα μπορούσε με στόχο την κατοχύρωσή της απέναντι στη διεθνή κοινή γνώμη, εμφανιζόμενη σαν προστάτης των δικαιωμάτων των Τ/κυπρίων.

Αν όμως η κυβέρνηση ήταν ειλικρινής και σεβόταν τα δικαιώματα των Τ/κυπρίων, θα 'πρεπε να τους παραχωρούσε τις δύο θέσεις που τους αναλογούν και μέσα από δικές τους εκλογικές διαδικασίες -όπως και σε σχέση με τα υπόλοιπα όργανα που εκλέγουν τα τελευταία 40 χρόνια- να εκλέξουν τους δικούς τους αντιπροσώπους. Το να καλεί σήμερα η κυβέρνηση τους πολίτες μιας άλλης δομημένης κοινότητας με τα δικά της όργανα και διαδικασίες να ρθουν να ψηφίσουν σε εκλογές που οργανώνονται από την ίδια στη δική της κοινότητα, είναι και υποτίμηση αλλά και ασέβεια απέναντι στην άλλη κοινότητα. Κι όμως, αν γνώμονας της ε/κυπριακής πλευράς δεν ήταν το στρίμωγμα και η απομόνωση των Τ/κυπρίων σε κάθε περίπτωση και σε κάθε επίπεδο και αν έβλεπε το θέμα ως ένα μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων, τότε η «μεγαλοψυχία» της θα μεταφραζόταν στην πράξη με την παραχώρηση των δύο εδρών στην Τ/κυπριακή κοινότητα, γεγονός που θα έδινε και περισσότερη ώθηση στις συνομιλίες που διεξάγονται σήμερα. Το πρόβλημα δε των Τ/κυπρίων δεν είναι γεωγραφικού τύπου και ότι θα πρέπει να ταξιδεύουν στην πράσινη γραμμή για να ψηφίσουν, αλλά είναι πρώτιστα πολιτικό πρόβλημα.

Όπως πολύ σωστά επισημαίνει ο Τάκης Χατζηγεωργίου αν έχουμε κοινές εκλογικές αναμετρήσεις εμπενδώνεται το αίσθημα των κοινών αγώνων. Μόνο που αυτή δεν είναι μια κοινή αναμέτρηση που οργανώθηκε από τις δύο κοινότητες, αλλά μια υπόθεση που οργανώνεται από το δικό μας κράτος και αφορά αποκλειστικά τους Ε/κύπριους. Το κάλεσμα στους Τ/κύπριους για να συμμετάσχουν, γίνεται για εσωτερική κατανάλωση και για τα μάτια του διεθνούς παράγοντα.

Οι Τ/κύπριοι εδώ και 40 χρόνια έχουν τη δική τους κοινότητα με τις δικές της δομές, κεντρικά και τοπικά όργανα που εκλέγουν με δικές τους διαδικασίες. Το δικό μας κράτος -όσο και αν κάποτε για λόγους σκοπιμότητας το παρουσιάζουμε ως κράτος όλων των Κυπρίων- το αντιμετωπίζουν ως ξένο προς αυτούς και ως το κράτος των Ε/κυπρίων. Το ότι μετά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων ουσιαστικά κανείς Τ/κύπριος δεν εγκατέλειψε το Βορρά και να ρθει στο Νότο να ενσωματωθεί στο ε/κυπριακό μας κράτος αυτό λέει πολλά για το πώς αισθάνονται οι Τ/κύπριοι. Ούτε πρόκειται και αυτή τη φορά και παρά τις διευκολύνσεις που θέλει να τους προσφέρει το νέο νομοσχέδιο για τις εκλογές, να δούμε τους Τ/κύπριους να έρχονται αθρόα για να ψηφίσουν, εκτός ίσως μερικών εκατοντάδων .

Το φασιστικό φαινόμενο στην Κύπρο

Η «δυναμική» επανεμφάνιση του ΕΛΑΜ στην Κύπρο, όπως και άνοδος της Χρυσής Αυγής στην Ελλάδα και του φασιστικού φαινομένου στην Ευρώπη, είναι αποτέλεσμα της άθλιας οικονομικής κατάστασης. Ενώ όμως η απελπισία της φτώχειας και των αδιεξόδων είναι η υλική βάση του φαινομένου, στη δικαίωση και τον θεωρητικό εξοπλισμό του φασισμού έχουν συνεισφέρει όλες οι κρατικές δομές, η δεξιά, η Εκκλησία αλλά και πολιτικοί χώροι όπως η ΕΔΕΚ, με τον εθνικιστικό εκφυλισμό της πολιτικής της. Έτσι η καταδίκη τώρα της επίθεσης ενάντια στον Ταλάτ είναι το λιγότερο υποκριτική.

Η σημερινή αποθράσυνσή τους είναι το άμεσο αποτέλεσμα της χθεσινής υπόθαλψης και συγκάλυψης. Υπόθαλψη και συγκάλυψη από τα ΜΜΕ αλλά και την αστυνομία στην περίπτωση της επίθεσης του ΕΛΑΜ σε πορεία με μετανάστες στη Λάρνακα, το μαχαίρωμα Τουρκοκύπριου πριν λίγα χρόνια και τόσα άλλα

Υπόθαλψη και συγκάλυψη από το αδιάφορο σφύριγμα του Ιωνά Νικολάου και όλων των θεσμών, μπροστά στις καταγγελίες του Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ Άντρου Κυπριανού για τη δράση του ΕΛΑΜ. Και ακόμα περισσότερο με την πρόσφατη δήλωσή του, σε σχέση με τη δίωξη της Χρυσής Αυγής στην Ελλάδα, πως στην Κύπρο δεν υπάρχουν παρόμοια φαινόμενα.

Ό,τι κάνει και η Εκκλησία που δεν παύει να εκπλήσσει. Όχι τόσο διότι θα περιμέναμε κάτι διαφορετικό, αλλά με το μέγεθος της θρασύτητας του Αρχιεπισκόπου απέναντι στην κοινωνία, όταν δήλωνε ότι το ΕΛΑΜ, το παράρτημα των αποδεδειγμένα δολοφόνων της Χρυσής Αυγής «... είναι μορφωμένα(παιδιά)... οι απόψεις τους κρυστάλλινες... πλείστες απόψεις του ΕΛΑΜ με εκφράζουν»

Έκπληξη και ο εισαγγελέας. Και πάλιν όχι τόσο διότι θα περιμέναμε ξεκίνημα διαδικασίας αποφασιστικής δίωξης του ΕΛΑΜ, αλλά για την απίστευτη ανευθυνότητα γνωμοδότησή του. Διαπίστωσε παράβαση του ποινικού κώδικα (μικροπράγματα δηλαδή - εκπαίδευση με όπλα, στρατιωτικές ασκήσεις κ.λπ.), «όμως επειδή η νομοθεσία δεν είναι ευρέως γνωστή», αναστέλλει την ποινική δίωξη για να... την γνωστοποιήσει.

Ακόμα πιο επικίνδυνη από τα πιο πάνω όμως είναι η ιδεολογική στήριξη των φασιστικών δογμάτων. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων που κλήθηκαν σε ΜΜΕ, οι παρουσιαστές δεν κατάφεραν να διαφοροποιηθούν από τις «πατριωτικές» θέσεις του ΕΛΑΜ, διότι δεν διέφεραν και πολύ από τις δικές τους πατριωτικές θέσεις. Τι να αναφέρει κανείς και τι να αφήσει πίσω; Το Σίγμα, τον Αντ1, το Ράδιο Πρώτο, τον Φιλελεύθερο και ένα σωρό άλλα μέσα, που με αφορμή το κοινό ανακοινωθέν, έβγαλαν όσο αντιτουρκισμό, ρατσισμό και ξενοφοβία είχαν διαθέσιμα; Το ότι για ακόμα μια φορά κτίζεται το σκηνικό για παγκόσμια συνωμοσία (όλοι μαζί με τους Τούρκους ενάντια στους Ελληνοκύπρι-

ους), ότι διαγράφεται, παρόλα τα ιστορικά ντοκουμέντα, η ιστορία των εγκλημάτων του ελληνοκυπριακού εθνικισμού σε βάρος των Τουρκοκυπρίων, και το εθνικό στην Κύπρο ξεκινά στις 20 Ιουλίου του 1974 - ούτε καν στις 15 Ιουλίου. Ενισχύεται, για ακόμα μια φορά, ένα τρομακτικό σκηνικό που αποτελεί το πιο ιδανικό περιβάλλον για να μπορέσει ο φασισμός να θεριέψει ξανά.

Αυτά ίσως προσπαθούσε να αντιστρέψει ο Αναστασιάδης όταν από ευρωπαϊκό βήμα έριχνε

ευθύνες στον εθνικισμό και των δύο κοινοτήτων για τη δημιουργία του εθνικού ζητήματος. Ή όταν δήλωνε, με καθυστέρηση κάποιων δεκαετιών, για την ύπαρξη και Τουρκοκύπριων αγνοουμένων. Δεν αντιστρέφεται όμως με μια ή δύο τοποθετήσεις η συνείδηση εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων που έχει κτιστεί πάνω στο φέμα και την ιστορική παραχάραξη - η συνείδηση εκατοντάδων χιλιάδων που διαμορφώθηκε και μέσα στην ένταση των τελευταίων προεδρικών εκλογών όπου, σε κλίμα υστερίας, με τον Αναστασιάδη εννορηστροπή, παρουσιαζόταν ο Χριστόφιας σαν ο προδότης που έκανε στην τουρκική πλευρά τα δώρα της εκπεριτροπής και της σταθμισμένης ψήφου.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, οι επιθέσεις του ΕΛΑΜ στον Ταλάτ, στην Πάφο και τη Λεμεσό, αποσταθεροποιούν την κατάσταση. Κάτι που δεν θα μπορούσαν να κάνουν, αν οι Ελληνοκύπριοι, με επίγνωση των ιστορικών εγκλημάτων απέναντι και στις δύο κοινότητες, εγκλημάτων που διαπράχθηκαν από τις ιδεολογίες της μισαλλοδοξίας και του εθνικού μίσους, ήταν, με καθαρό μυαλό, κινητοποιημένοι υπέρ της λύσης, της ειρήνης, του μέλλοντος.

Οι σημερινές υποκριτικές καταδίκες δεν μπορούν να αντιστρέψουν οτιδήποτε. Καταδίκες που ούτε καν αποδόμηση του ΕΛΑΜ δεν μπορούν να πετύχουν στα μάτια του κομματιού της νεολαίας που «διδάχθηκε» από την εθνικιστική αφήγηση και που ενσωματώθηκε απόλυτα μέσα στο κλίμα της εθνικιστικής υστερίας. Για αυτούς το ΕΛΑΜ θα φαίνεται απλώς η οργάνωση που έχει την ηθική και τα κότσια να μην υποκύψει την ώρα που όλοι οι άλλοι υπέκυπταν μπροστά στην πίεση των διεθνών συνωμοτών, Η μάχη ενάντια στον φασισμό είναι μάχη ενάντια στην ανεργία, τη φτώχεια και τη δυστυχία, αλλά είναι και μάχη ενάντια σε όλους όσους παρέχουν την πολιτική και ιδεολογική στήριξή του, με ένα σωρό φανερούς ή όχι τόσο φανερούς τρόπους.

σοσιαλιστική ΕΚΦΡΑΣΗ

ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΟΣ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ

Η απάντηση στην ουκρανική κρίση

Όταν το 1991 διαλύθηκε η Σοβιετική Ένωση, κάποιοι μίλησαν για το τέλος της ιστορίας και από πολλούς θεωρήθηκε πως η αστική δημοκρατία θριάμβευσε, οι δυνάμεις της οικονομίας της αγοράς θα έφερναν περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη και επιτέλους ο κόσμος θα ζούσε σε συνθήκες ελευθερίας, δημοκρατίας και ευημερίας. Αλλά όλ' αυτά αποδείχτηκαν ωραία λόγια στη σφαίρα της επιθυμίας και της ελπίδας, όχι όμως και της καπιταλιστικής οικονομίας που λειτουργεί σύμφωνα με τους νόμους της ψυχρότητας. Στην πραγματικότητα, με την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης η παγκόσμια εργατική τάξη βρέθηκε σε πάρα πολύ αδύναμη θέση, ενώ ο παράγοντας της ταξικής απειλής που εξανάγκαζε σε συμβιβασμούς και συνένωση τις εθνικές αστικές τάξεις της Δύσης εξαφανίστηκε. Έτσι, από τη θέση τους μέσα στο νέο περιβάλλον, το μεγάλο κεφάλαιο και οι αστικές τάξεις των κυρίαρχων κρατών έθεσαν την οικονομία και την πολιτική στην υπηρεσία του στόχου να ισχυροποιήσουν τη θέση τους, να επεκτείνουν τις σφαίρες επιρροής τους και να εδραιώσουν την καπιταλιστική παλινόρθωση στις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Στα 22 όμως χρόνια που πέρασαν, η ζωή των λαών σε αυτές τις χώρες όχι μόνο δεν βελτιώθηκε αλλά χειρότερη και σε κάποιες περιοχές έγινε κόλαση. Κάτω από το πρόσχημα της βοήθειας για εγκαθίδρυση της αστικής δημοκρατίας, οι ιμπεριαλιστές της Δύσης υπέβαλαν τον εμφύλιο πόλεμο στη Γιουγκοσλαβία, επέμβασαν στρατιωτικά και διέλυσαν τη χώρα σε μικρότερα κράτη. Με τη Ρωσία να μην μπορεί να αντιδράσει, δημιουργήθηκε η νέα τάξη πραγμάτων στην περιοχή. Αλλά αυτή η περίοδος είναι

πλέον παρελθόν. Η παγκόσμια οικονομική κρίση που ξέσπασε τον Σεπτέμβριο του 2008 στις ΗΠΑ άνοιξε μια νέα εποχή για τους καπιταλιστικούς ανταγωνισμούς, με τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό να επιζητεί εξάπλωση της ηγεμονίας του σε όλο τον κόσμο. Μόνο που σήμερα βρίσκεται μπροστά στην απειλή να επιστρέψει η οικονομική κρίση εκεί από όπου ξεκίνησε και στον ιμπεριαλισμό του ολιγαρχικού κράτους της Ρωσίας.

Στο σημερινό περιβάλλον όπου οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί συγκρατούνται αλλά και οξύνονται εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, τα αδύναμα εθνικά κράτη δεν έχουν καμιά προοπτική επίλυσης των οικονομικών και πολιτικών τους προβλημάτων και είναι εξαναγκασμένα να βρίσκονται κάτω από διάφορες μορφές υποδούλωσης, με την ανεξαρτησία τους να παραμένει υποτυπώδης. Και η Ουκρανία είναι ένα από αυτά τα κράτη. Όπως ιστορικά μετατρέπονταν λόγω της γεωγραφικής της θέσης σε αρένα διαπάλης μεταξύ Δύσης και Ρωσίας, έτσι και σήμερα πάει να αποτελέσει το μήλον της έριδας μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσίας. Για την πρώτη αποτελεί βασικό συστατικό των σχεδιασμών της για υποταγή της Ρωσίας, για τη δεύτερη αποτελεί προεμφύλιον για την εθνική της ασφάλεια.

Επειδή καμιά ιμπεριαλιστική δύναμη δεν είναι σε θέση να επιβάλει τη θέλησή της και επειδή κανένα τους δεν εξυπηρετεί σήμερα μια πολεμική αναμέτρηση στην περιοχή, θα υπάρξει αποκλιμάκωση της έντασης. Παρόλα αυτά, με τον ασάθμητο παράγοντα ή το μοιραίο λάθος να παραμονεύουν, η πολεμική αναμέτρηση δεν μπορεί να αποκλειστεί, όσο κι αν αυτή φαντάζει τρελά παράλογη.

Η Ουκρανία, που έχασε ήδη την Κριμαία, βρίσκεται στην αρχή μιας περ-

ίοδου πολιτικής αστάθειας και αναταραχής, με την προοπτική του διαμελισμού της να είναι ορατή ή στην καλύτερη περίπτωση να ομοσπονδοποιηθεί. Ποια είναι όμως η θέση και πώς επηρεάζεται η ζωή των εκατομμυρίων εργαζομένων της Ουκρανίας;

Με τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, πρώην γραφειοκράτες του Κιέβου υπάρπαξαν τον πλούτο της χώρας και μετατράπηκαν μέσα σε μια νύχτα σε ολιγάρχες. Από τότε προσπαθούν σε συνεργασία με τους καπιταλιστές της Δύσης να εδραιώσουν τους νόμους της ελεύθερης οικονομίας της αγοράς. Αυτό όμως που κατάφεραν ήταν να περάσει η οικονομία μέσα από μακρόχρονη ύφεση και κτίζοντας πάνω στην άμμο να δημιουργήσουν μια εξαρτημένη και επιρρεπή οικονομία, αντί για ενός αποτυχημένου καπιταλισμού. Το αποτέλεσμα ήταν να βυθιστεί η οικονομία σε χειρότερη ύφεση και η χώρα σε αδιέξοδα, μόλις ξέσπασε η παγκόσμια οικονομική κρίση τον Σεπτέμβριο του 2008.

Για να αντιμετωπίσει τα οικονομικά αδιέξοδα, η κυβέρνηση των ολιγαρχών αναζήτησε οικονομικές συμμαχίες και στήριξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Ρωσία και έτσι τέθηκε το δίλημμα: Περαιτέρω ανάπτυξη των δεσμών με την Ευρωπαϊκή Ένωση και απομάκρυνση από τη Ρωσία ή ενδυνάμωση των σχέσεων με τη Ρωσία και περισσότερη οικονομική στήριξη; Η απόφαση του Προέδρου Γιανούκοβιτς να προτιμήσει τη δεύτερη επιλογή έγινε η αφορμή των διαδηλώσεων στην πλατεία του Κιέβου με κατάληξη την σημερινή πολιτική κρίση.

Αυτό δεν είναι τυχαίο, προετοιμαζόταν τα τελευταία 22 χρόνια με την προσπάθεια στησίματος του καπιταλισμού, η οποία εξ ορισμού της φέρνει διαχωρισμούς μέσα στην κοινωνία. Όσο η προσπάθεια προχωρούσε, άλλο τόσο εδραιώνονταν στοιχεία που υπερισχύουν του συλλογικού κοινωνικού συμφέροντος (ατομικισμός, Εγώ, δικό μου, κ.λπ.), εμφανίζονταν και αναπτύσσονταν διάφορες ομάδες με τα δικά τους συμφέροντα και επίσης διπλα από την κάστα των ολιγαρχών αναπτυσσόταν ένα μικροαστικό στρώμα. Και βέβαια ο εθνικισμός δεν μπορούσε να απουσιάσει. Εθνικιστικές αντιλήψεις αναβίωσαν και ο διαχωρισμός του πληθυσμού της Ουκρανίας σε εθνική βάση ενδυναμώθηκε.

Αυτά αποτελούν προϋποθέσεις για

εμφάνιση και ανάπτυξη αστικής τάξης που θα οδηγήσει στην εγκαθίδρυση μιας αστικής κοινωνίας όπως την γνωρίζουμε στις χώρες του δυτικού κόσμου. Αλλά οι εργαζόμενοι της Ουκρανίας τι έχουν να επωφεληθούν από μια τέτοια κοινωνία; Τίποτε διαφορετικό από αυτό που συμβαίνει στον σημερινό κόσμο. Όλες οι κατακτήσεις και το βιοτικό επίπεδο της εργατικής τάξης κτυπιέται ανελέητα, οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης φορτώνονται στις πλάτες των εργαζομένων και της νεολαίας, η αστική δημοκρατία καταπατείται βάνουσα από τους ίδιους τους υποστηρικτές της, τα εκατομμύρια εργαζομένων που ζουν στη φτώχεια και την εξαθλίωση αυξάνονται... Η αστική κοινωνία δεν είναι για την εργατική τάξη, είναι για τους αστούς.

Η Ουκρανία μοιράστηκε σε φιλοδυτικούς και φιλορώσους. Η πώληση των πολιτικών στρατοπέδων ήταν τέτοια που έκανε σαφές πως η Ουκρανία δεν μπορούσε να συνεχίσει να λειτουργεί με την ίδια μορφή και να διατηρεί ρόλο ουδετερότητας. Η διαδικασία αλλαγών βρίσκεται σε εξέλιξη. Και είναι απαραίτητο να δούμε την κατάσταση όπως έχει: Ούτε ο Πούτιν ενεργεί προς το συμφέρον του ρωσόφωνου πληθυσμού της Ουκρανίας ούτε ο Ομπάμα και η Μέρκελ ενεργούν προς το συμφέρον των Ουκρανών. Οι ενέργειές τους υποκινούνται από το στενό «εθνικό» συμφέρον, δηλαδή τα συμφέροντα των πλουσίων και ισχυρών, των τραπεζιτών, των καπιταλιστών και των ολιγαρχών - αυτοί κυβερνούν την καπιταλιστική κοινωνία και κάνουν το μέλλον της Ουκρανίας ζοφερό.

Η μόνη δύναμη που μπορεί να αλλάξει την πορεία της χώρας είναι η εργατική της τάξη. Αρκεί να αισθανθεί τη δύναμή της και να πάρει την εξουσία στα χέρια της. Να κλείσει τα αφτιά της στη δημαγωγία των εθνικιστών και να παλέψει για την ενότητα της, πέρα από τις εθνικές, γλωσσικές και θρησκευτικές διαφορές. Να αποτελέσουν πυξίδα και εμπνευστή της οι ιδέες του Λένιν και οι γνήσιες παραδόσεις της Οκτωβριανής Επανάστασης. Η εργατική τάξη της Ουκρανίας και μπορεί και την ευκαιρία έχει να γυρίσει την πλάτη της στον εθνικό σωβινισμό και να δείξει τον δρόμο του προλεταριακού διεθνισμού στην πανίσχυρη εργατική τάξη της Ρωσίας και μαζί να αλλάξουν τον ρου της ιστορίας.

Μιχάλης Δημοσθένους

σοσιαλιστική
ΕΚΦΡΑΣΗ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Τέρρα Σάντα 10

Διαμ. 1, Τ.Κ. 25475

2001 Στρόβολος, Λευκωσία

ΤΗΛ. 22757553 - 99455169

Φαξ: 22767540

Email: sosialistiki@cytanet.com.cy

Γράφου συνδρομητής

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Για ένα χρόνο

Εσωτερικό €20

Ευρώπη €30

Αμερική

Αυστραλία €35

